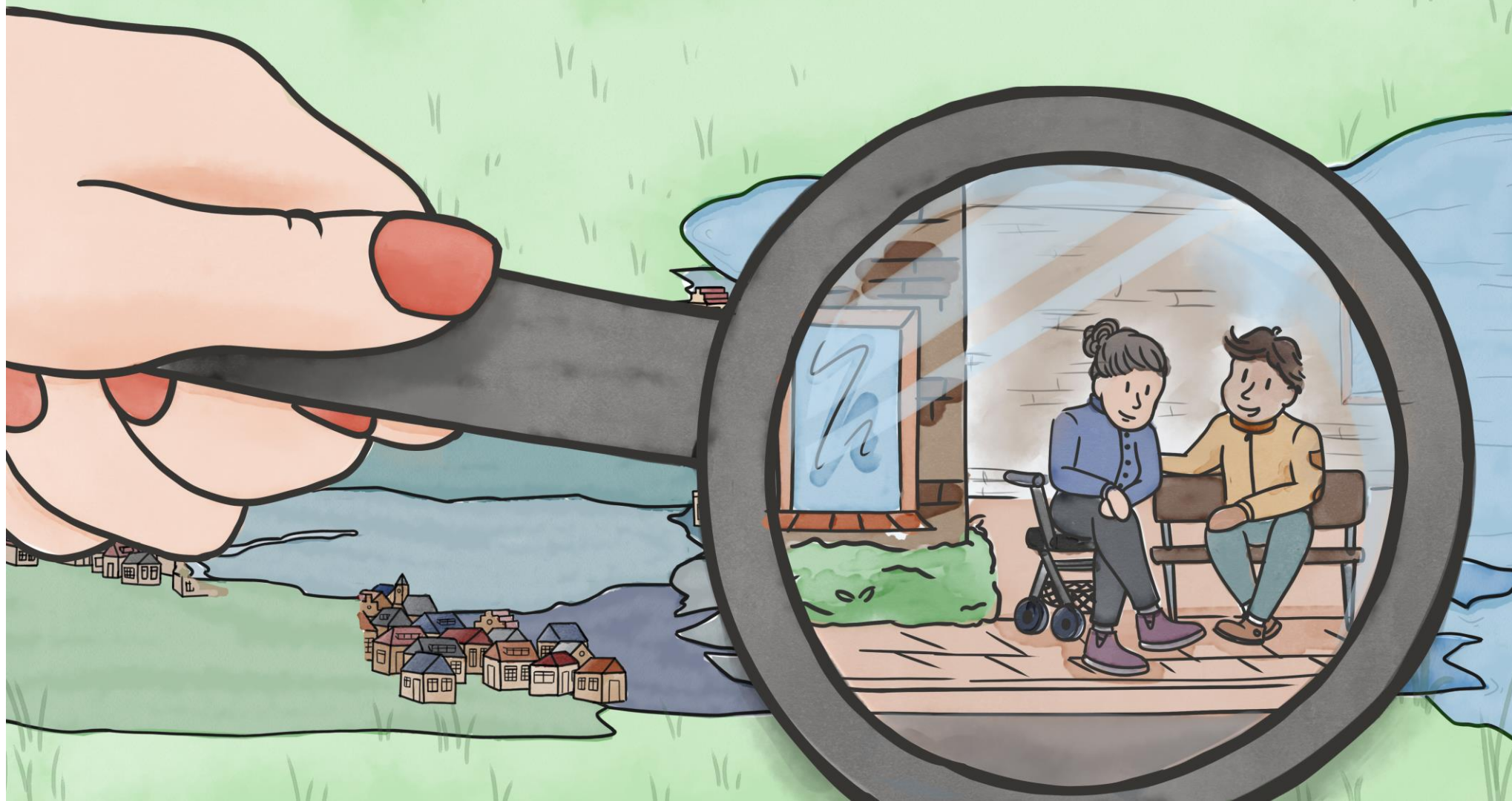

Netwerk Dementie

Zaanstreek Waterland

Regioanalyse

Inhoud

Onderwerp

- 1.1 Ontwikkeling Dementie blz. 3
- 1.2 Demografie blz. 4-12
- 1.3 Opleidingsniveaus blz. 13
- 1.4 Mantelzorgers blz. 14, 15
- 1.5 Inkomens blz. 16, 17
- 1.6 Migratie achtergrond blz. 18, 19
- 1.7 Zorgkosten blz. 20-25
- 1.8 Eenzaamheid blz. 26
- 1.9 Eigen woning bezit blz. 27
- 2 Covid invloed blz. 28-30

1.1 Ontwikkeling Dementie Zaanstreek Waterland

Het aantal mensen met dementie zal in de regio Zaanstreek Waterland tussen 2020 en 2030 toenemen met **49%**.

Dit is 10% meer dan de verwachting is voor Nederland!

Ontwikkeling aantal mensen met dementie

Gemeente	2020	2025	2030	2040	2050	Stijging		
						20-30	30-40	20-40
Beemster	160	190	240	340	430	50%	42%	113%
Edam-Volendam	550	750	950	1.200	1.400	73%	26%	118%
Landsmeer	200	240	280	330	350	40%	18%	65%
Oostzaan	170	200	260	350	420	53%	35%	106%
Purmerend	1.400	1.700	2.100	3.000	4.000	50%	43%	114%
Waterland	360	460	560	720	820	56%	29%	100%
Wormerland	310	380	450	560	700	45%	24%	81%
Zaanstad	2.300	2.800	3.300	4.300	5.500	43%	30%	87%
Zaanstreek & Waterland	5.450	6.720	8.140	10.800	13.620	49%	33%	98%
Nederland	280.000	330.000	390.000	520.000	620.000	39%	33%	86%

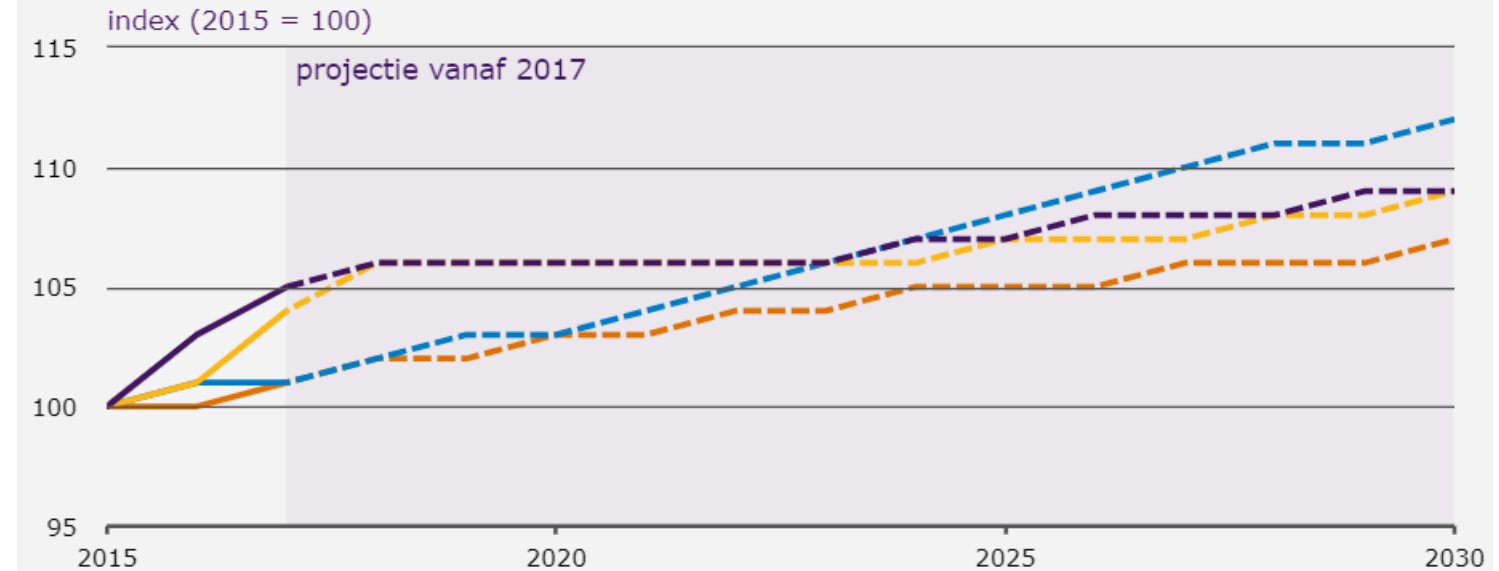
1.2 Demografie Oostzaan & Landsmeer

Oostzaan heeft in 2030 3% meer inwoners dan in 2020, dit is een toename van 250 mensen. De helft van de bevolking is dan 65 plus.

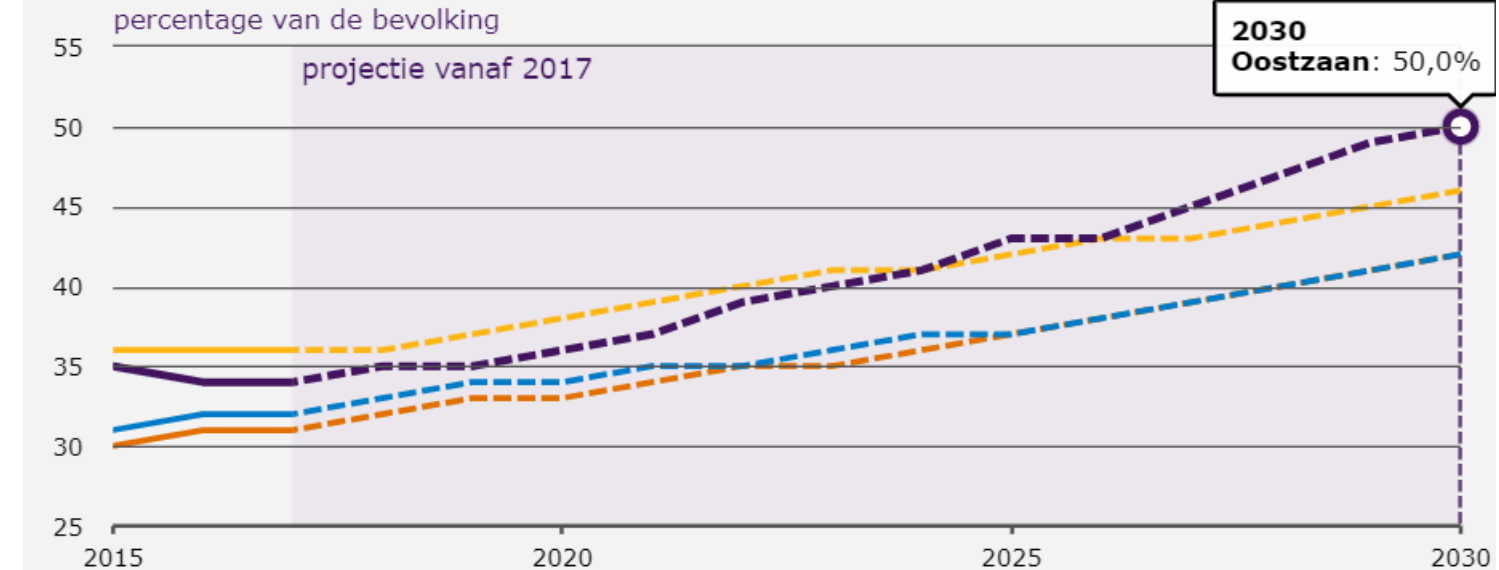
Landsmeer heeft in 2030 3% meer inwoners dan in 2020, dit is een toename van 325 mensen. In 2030 is 46% van de mensen 65 plus.

De bevolking in Oostzaan en Landsmeer groeit in 10 jaar 1% minder hard dan gemiddeld in Nederland. De vergrijzing is wel meer dan gemiddeld in Nederland, vooral in Oostzaan

Trend bevolkingsontwikkeling in Oostzaan en Landsmeer

Trend grijze druk in Oostzaan en Landsmeer

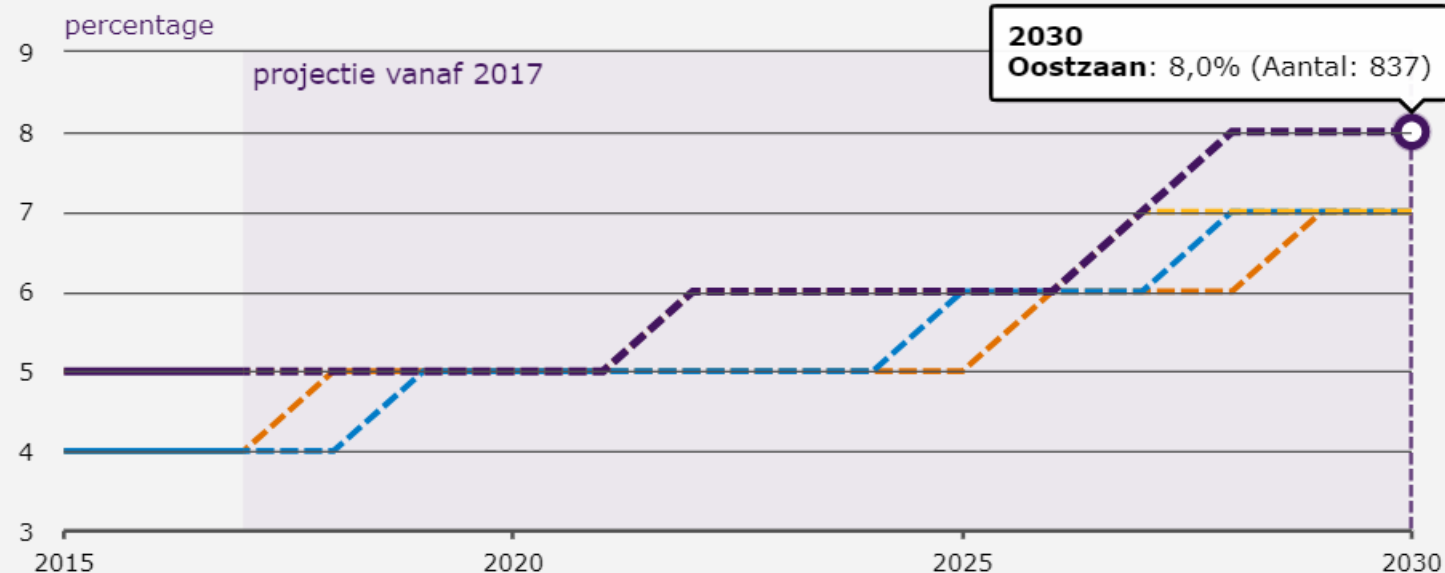
1.2 Demografie 80 plus Oostzaan & Landsmeer

Oostzaan heeft in 2030 8% 80 plussers. Dit is een toename van 3% in 10 jaar. De helft van de 80 plussers woont dan alleen.

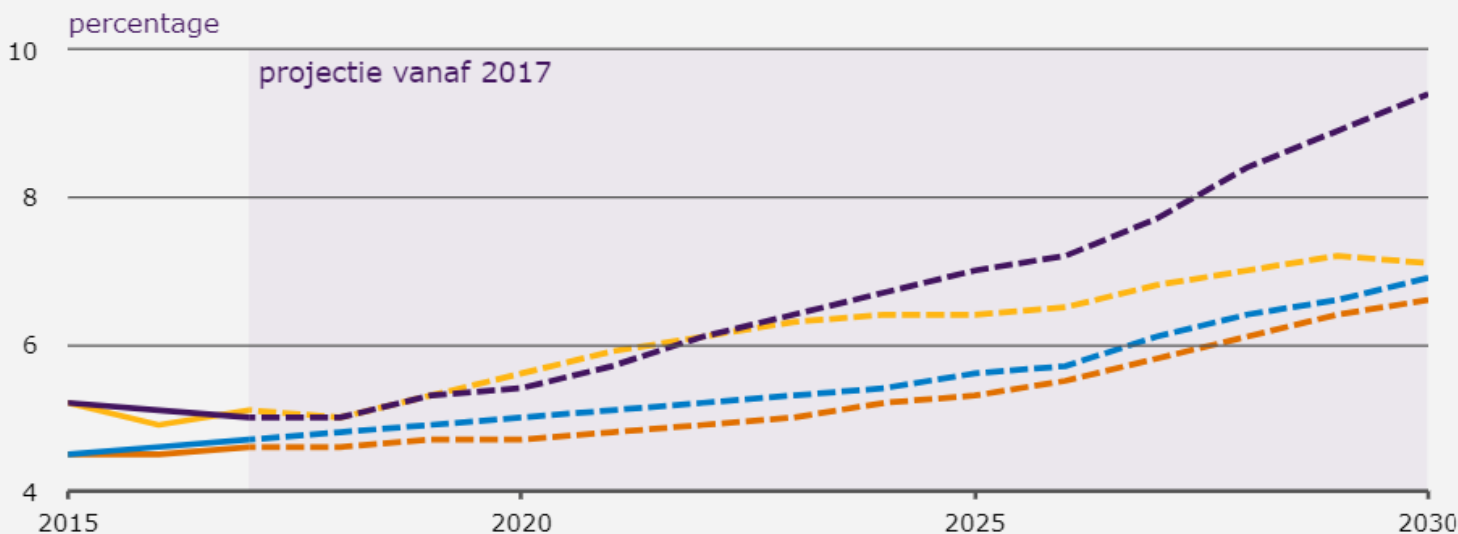
Landsmeer heeft in 2030 7% 80 plussers, dit is een toename van 2% in 10 jaar (absoluut getal 280). In 2030 woont 40% van de 80 plussers alleen (conform Nederland) Dit is een **afname** want nu woont 45% alleen.

Oostzaan heeft in 2030 t.o.v. Nederland meer (alleenwonende) 80 plussers.

Trend percentage 80 jaar en ouder in Oostzaan en Landsmeer

Trend in eenpersoonshuishoudens onder 80 jaar en ouder in Oostzaan en Landsmeer

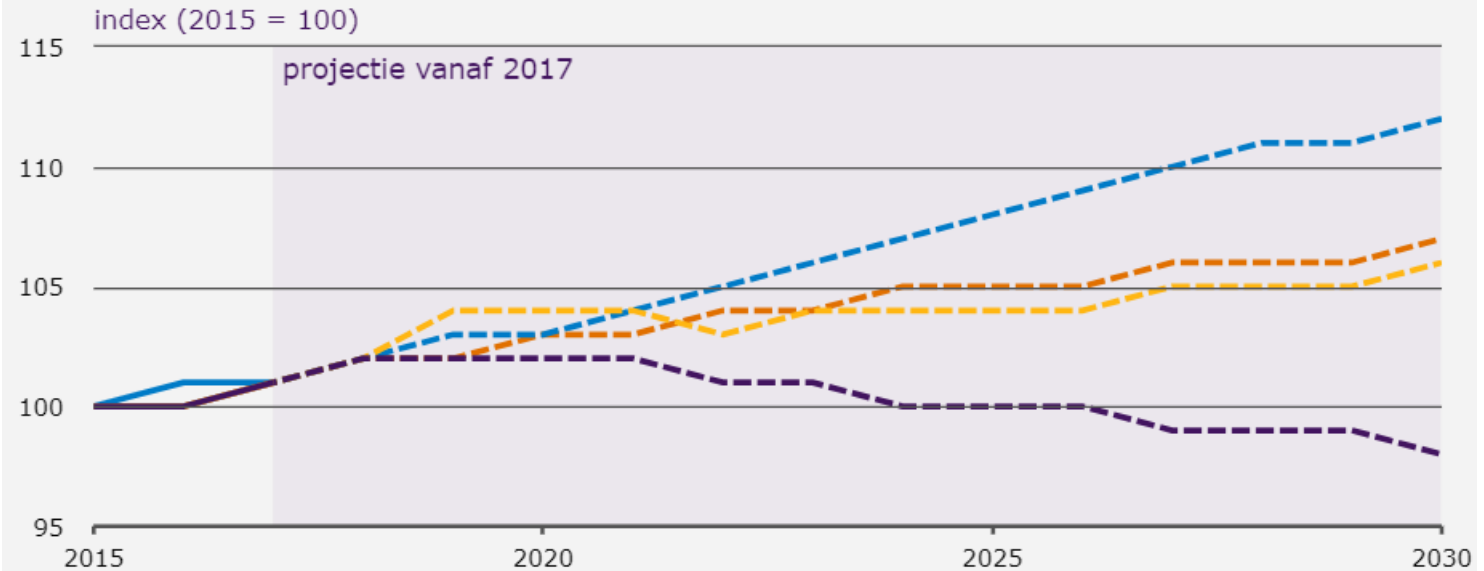

1.2 Demografie Edam-Volendam & Wormerland

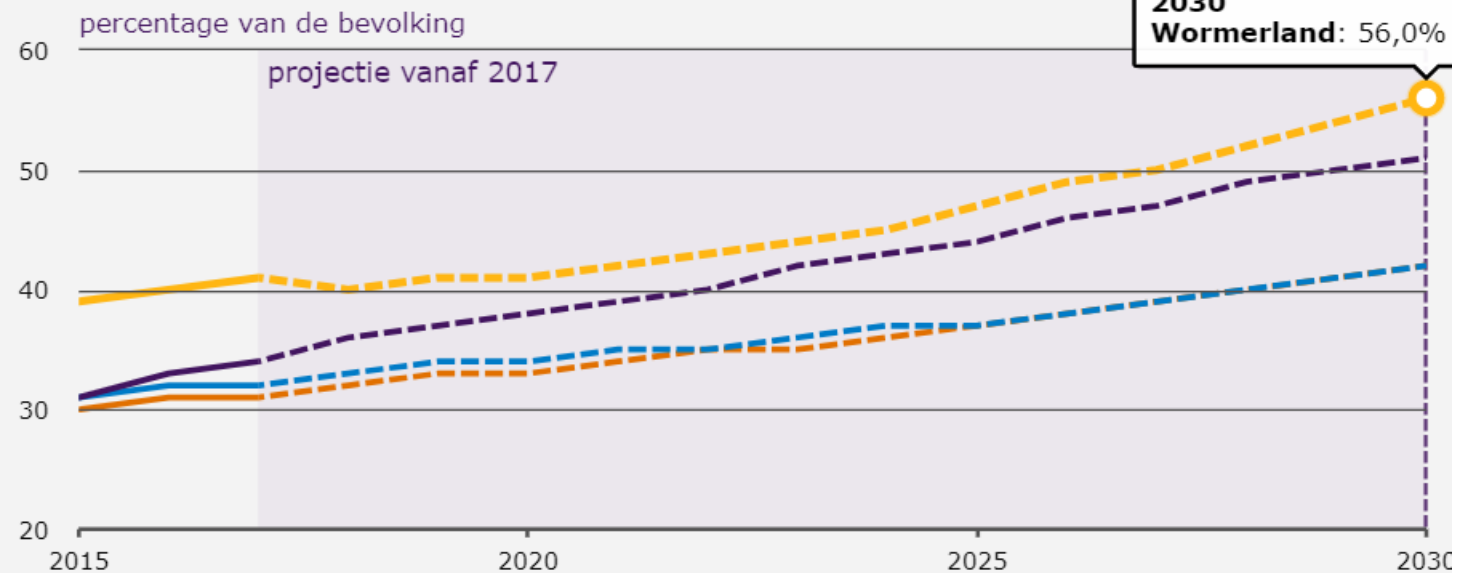
In Edam-Volendam krimpt de bevolkingssomvang vanaf 2022. In 2030 is 51% van de bevolking ouder dan 65 jaar (landelijk gemiddeld 42%)

In Wormerland is in 2030 de bevolkingsontwikkeling hetzelfde als in Nederland. Wel is 56% van de bevolking boven 65 jaar!

Trend bevolkingsontwikkeling in Edam-Volendam en Wormerland

Trend grijze druk in Edam-Volendam en Wormerland

Regioanalyse augustus 2020 Remmelt Lubberts (Senior Analyst), Corrie de Koning- van Heeren

(Programma) Edam-Volendam Wormerland GGD Zaanstreek/Waterland Nederland

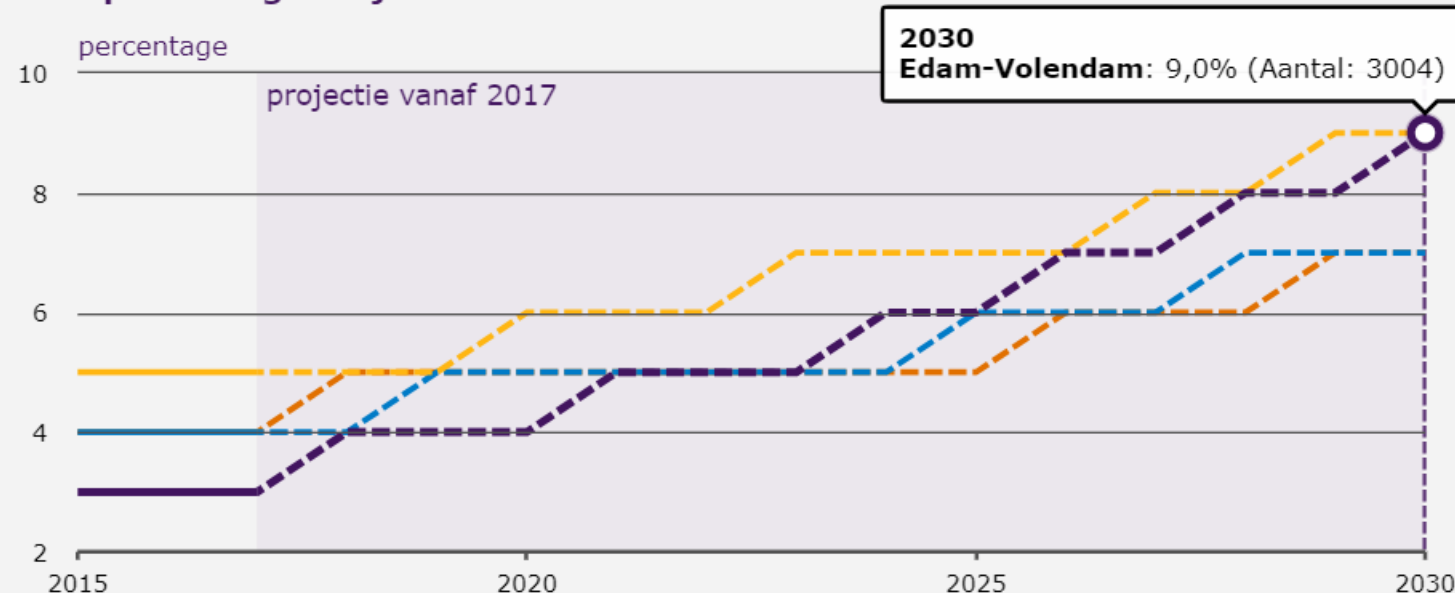

1.2 Demografie 80 plus Edam-Volendam & Wormerland

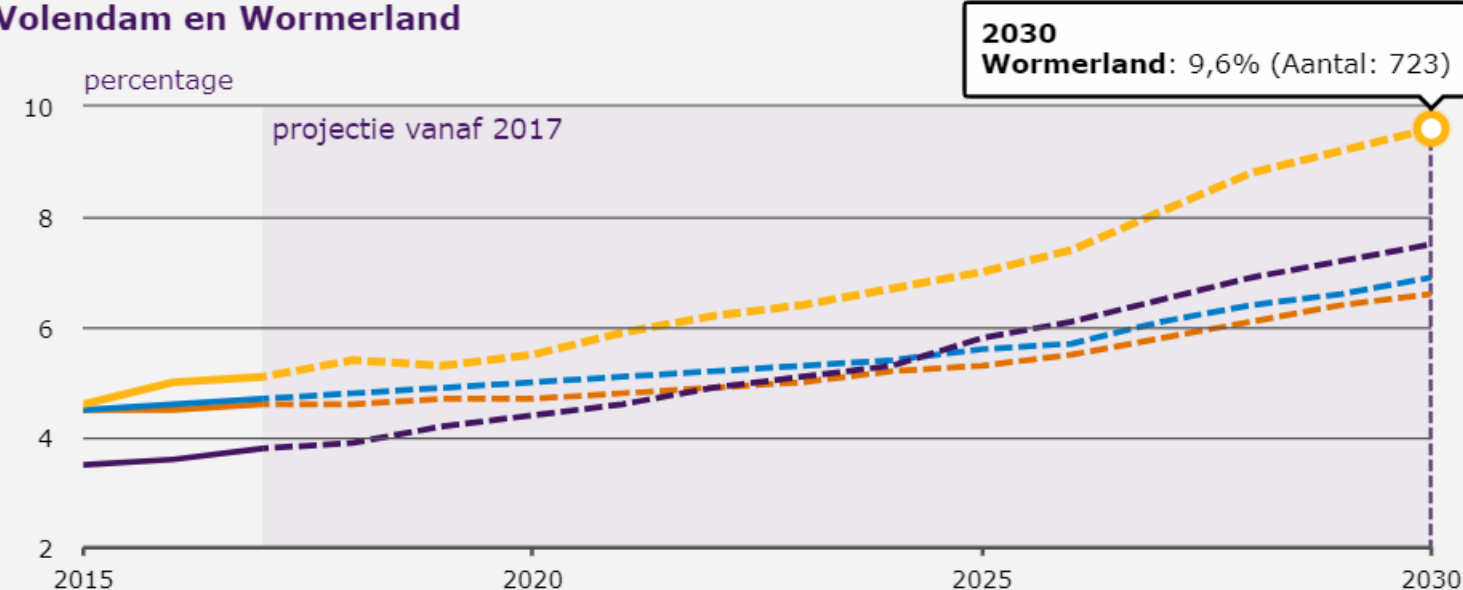
In Edam-Volendam wordt het aantal 80 plussers in 2030 verdubbeld (van 1562 in 2020 naar 3004 in 2030). Daarvan woont 40% alleen.

In Wormerland neemt in 2030 80plus toe met 60% en meer dan de helft woont dan alleen .
Dit is significant meer dan in de rest van Nederland

Trend percentage 80 jaar en ouder in Edam-Volendam en Wormerland

Trend in eenpersoonshuishoudens onder 80 jaar en ouder in Edam-Volendam en Wormerland

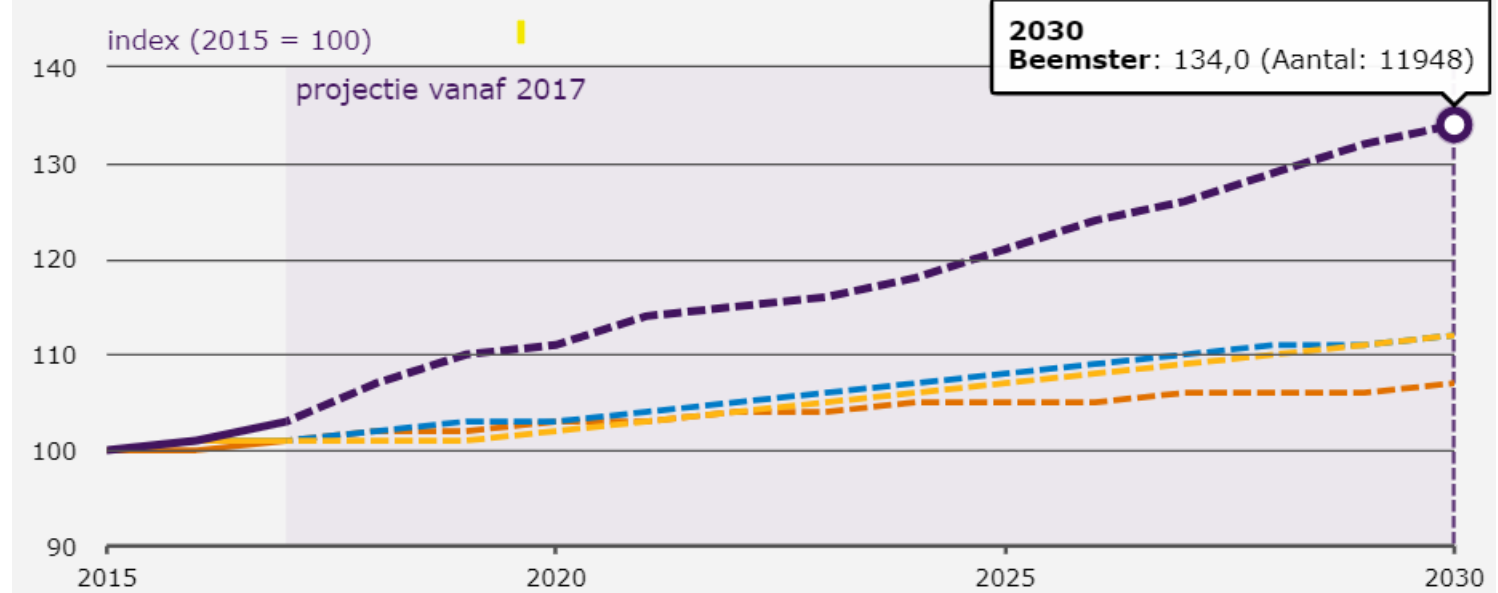

1.2 Demografie Beemster & Waterland

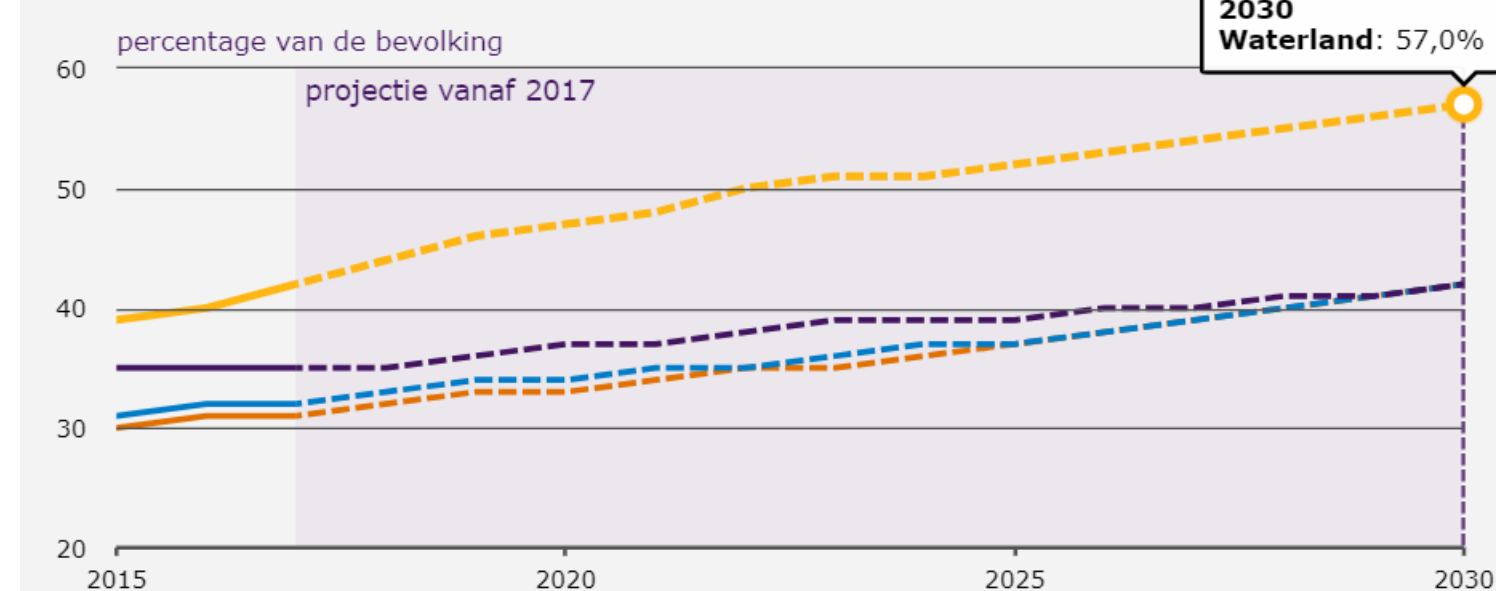
Beemster heeft een explosieve groei van het aantal inwoners (20% groei van 2020 naar 2030). De bevolking vergrijsd minder snel dan gemiddeld Nederland. In 2030 is 42% van de bevolking 65 plus, terwijl in 2020 dit 38% was.

Waterland groeit iets sneller dan Nederland en in lijn met de regio. **Maar de bevolking vergrijsd snel** (57% van de bevolking is in 2030 65 plus).

Trend bevolkingsontwikkeling in Beemster en Waterland

Trend grijze druk in Beemster en Waterland

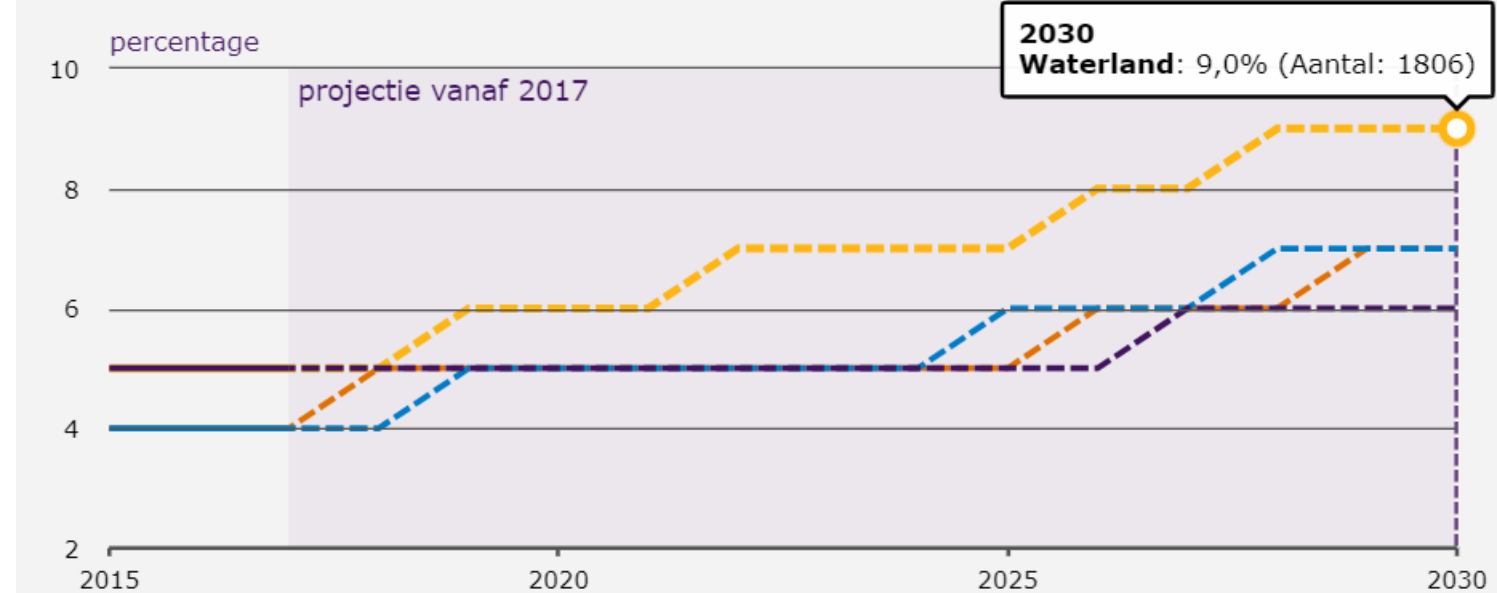

1.2 Demografie 80 plus Beemster & Waterland

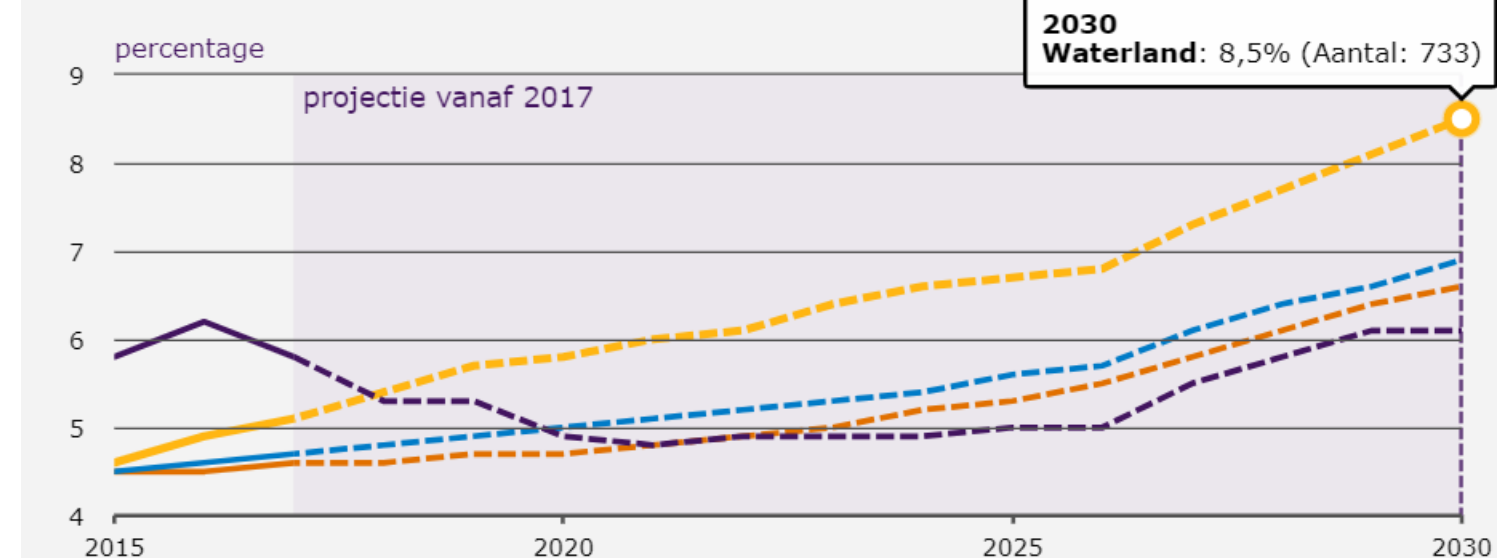
In de **Beemster** stijgt het aantal 80 plussers relatief minder snel dan gemiddeld in Nederland (stijging van 65% van 2020 naar 2030).

In **Waterland** zal het aantal 80 plussers in 2030 zal met 80% toenemen in aantal. Dat is een stijging van 6% naar 9% van de bevolking. Dit zijn vooral alleenwonende 80 plussers.

Trend percentage 80 jaar en ouder in Beemster en Waterland

Trend in eenpersoonshuishoudens onder 80 jaar en ouder in Beemster en Waterland

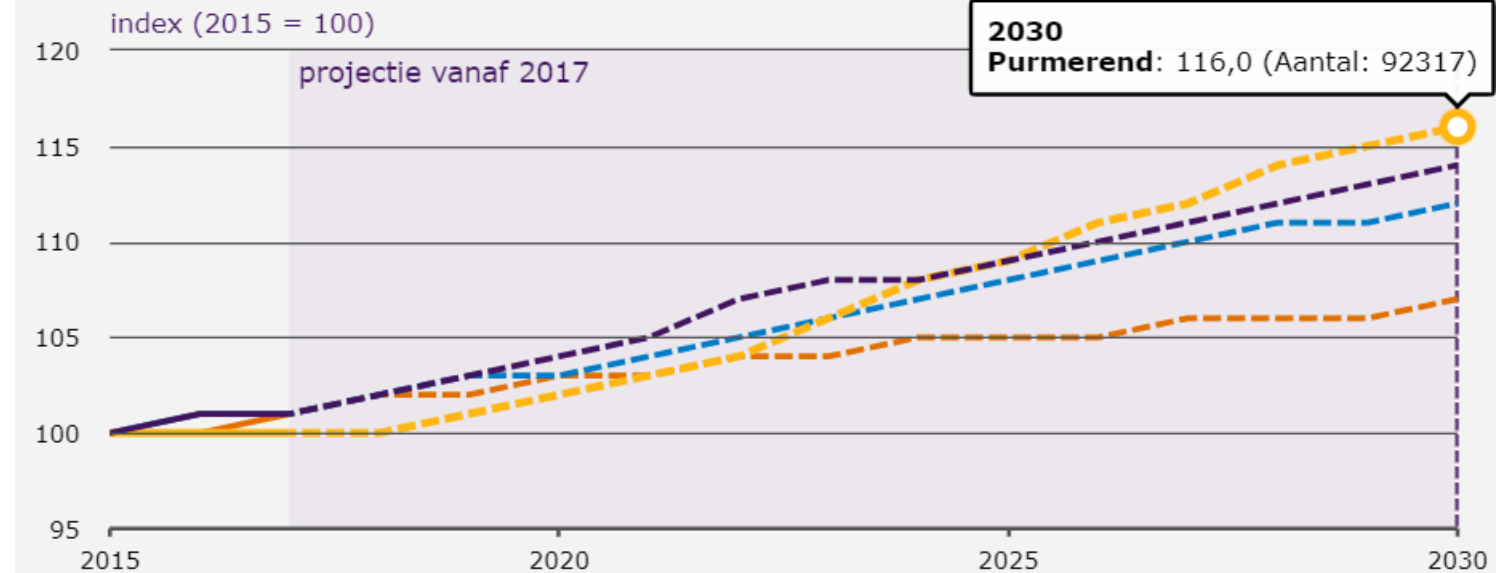

1.2 Demografie Zaanstad & Purmerend

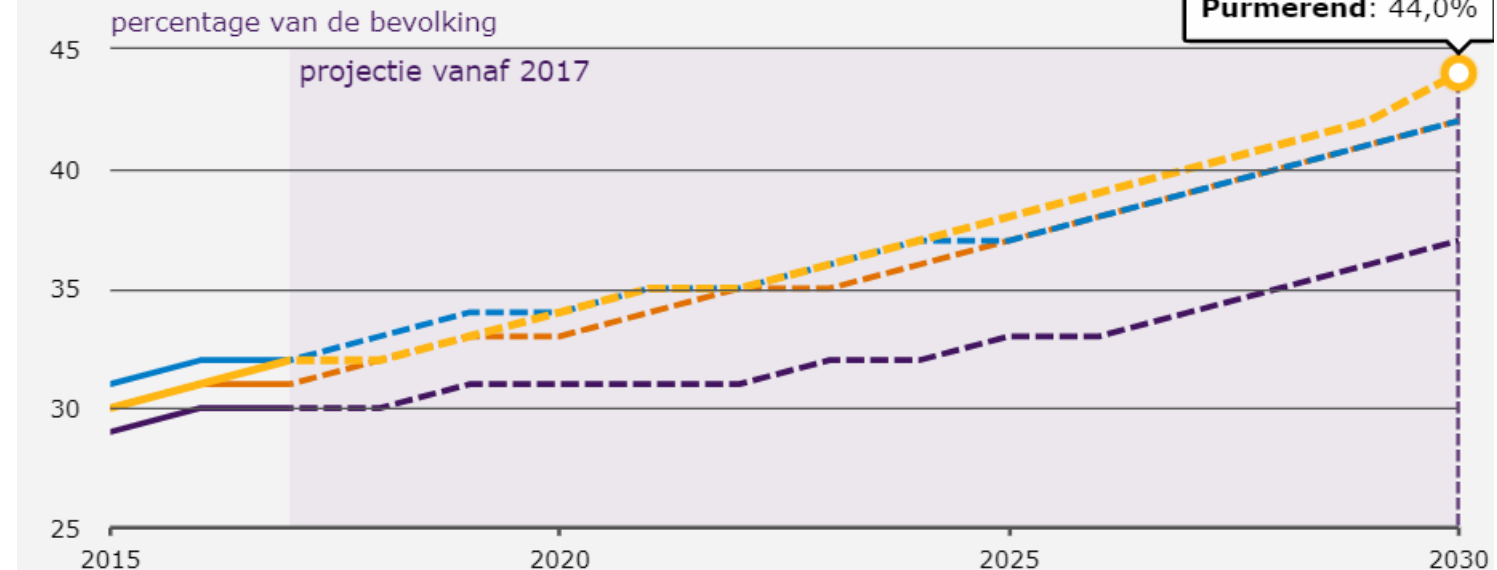
In **Zaanstad** neemt de bevolkingssomvang in 2030 met 10% toe, terwijl de bevolking in Nederland met 4% groeit. De bevolking vergrijsd langzamer dan de rest van Nederland.
Het blijft een jonge gemeente.

In **Purmerend** neemt de bevolking **naar 2030** met 14% toe. Dit zijn vooral 65 plussers die naar de stad komen wonen.
Dit percentage stijgt met meer dan 10% in 10 jaar tijd.

Trend bevolkingsontwikkeling in Zaanstad en Purmerend

Trend grijze druk in Zaanstad en Purmerend

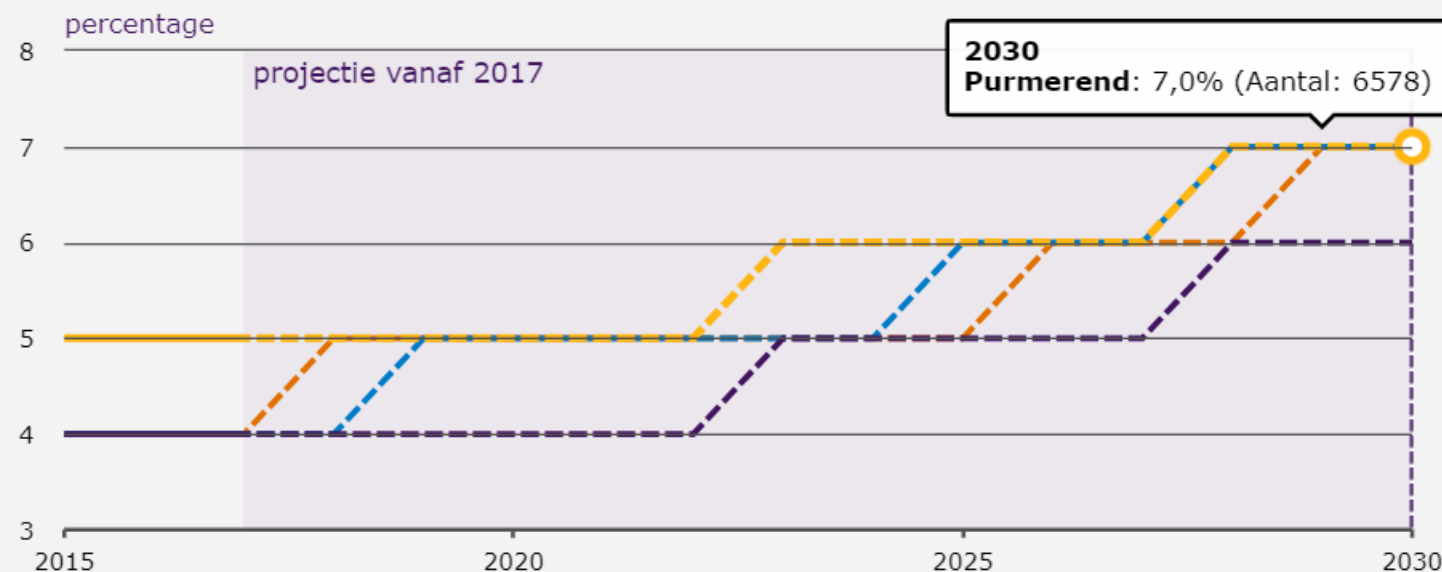
1.2 Demografie 80 plus Zaanstad & Purmerend

In **Zaanstad** is in 2030 het aantal 80 plussers met 4000 toegenomen t.o.v. 2020. De helft van de 80 plussers zal in 2030 alleen wonen.

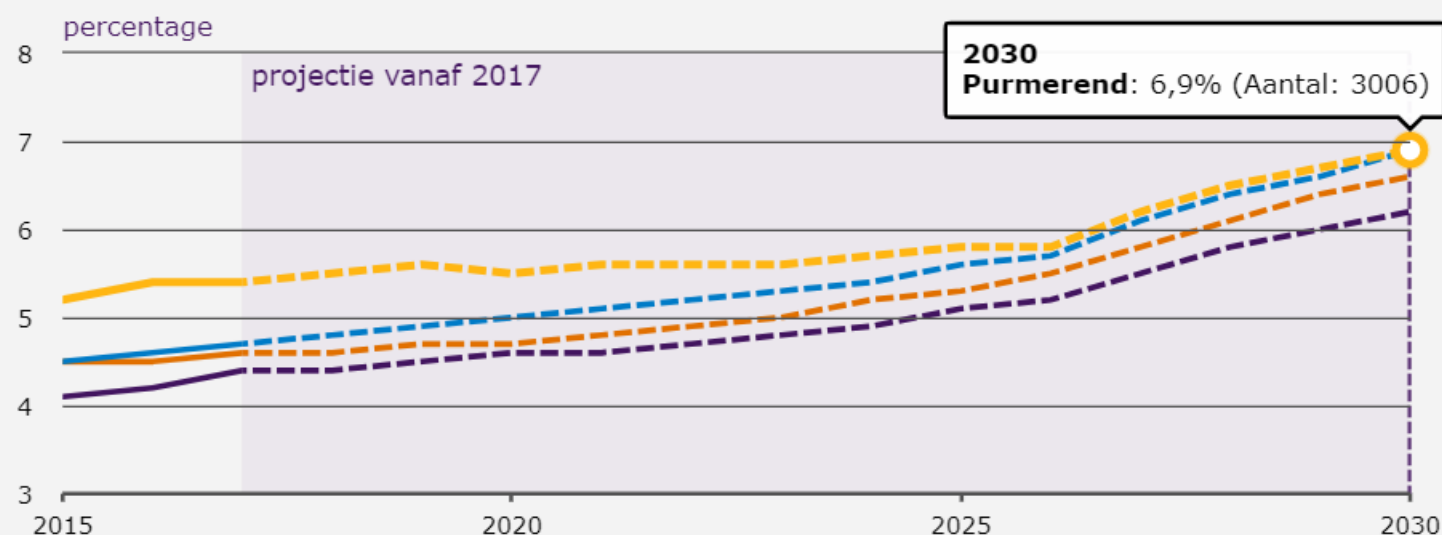
In **Purmerend** zal het aantal 80 plussers in 2030 met 2200 toenemen. Deze toename zal vooral vanaf 2025 plaatsvinden. Dit zal vooral veel alleenwonende 80 plussers betreffen.

..

Trend percentage 80 jaar en ouder in Zaanstad en Purmerend

Trend in eenpersoonshuishoudens onder 80 jaar en ouder in Zaanstad en Purmerend

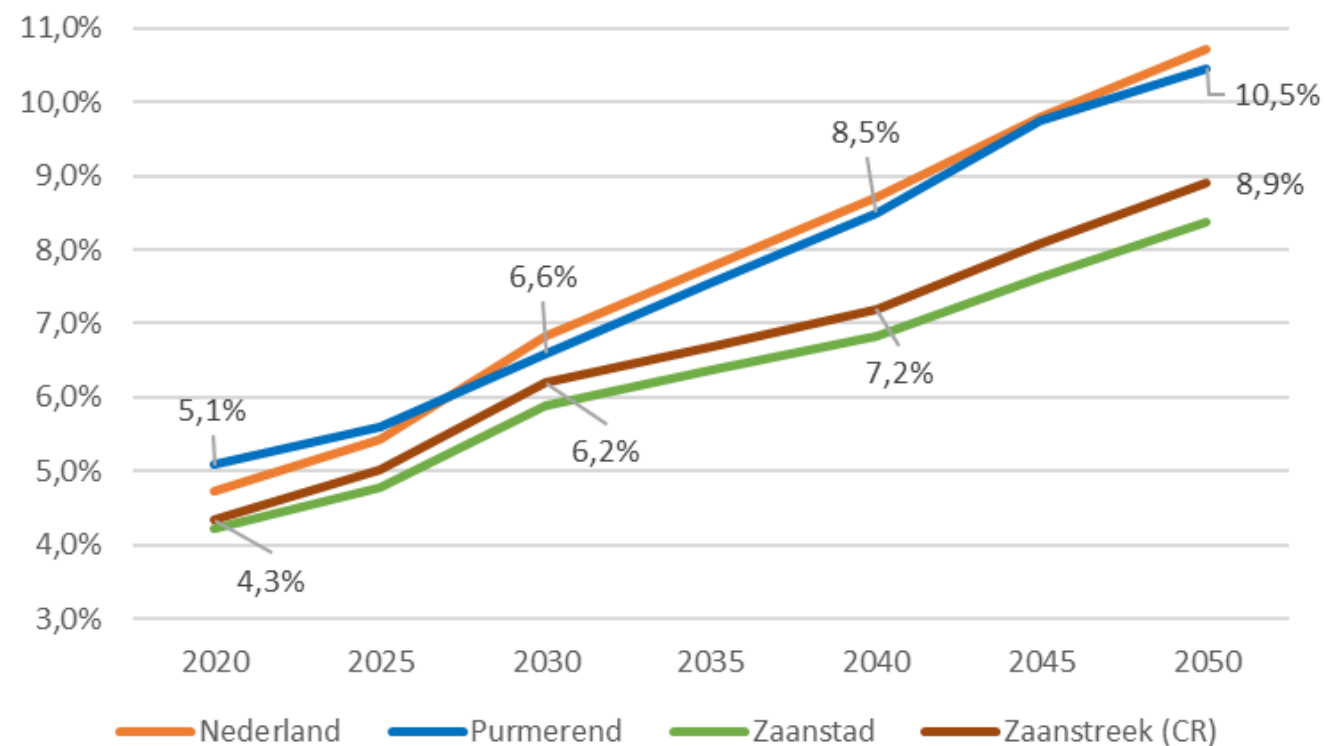
1.2 Demografie 80 plus langetemijn Zaanstad & Purmerend

In Nederland zal het aantal 80 plussers percentueel meer dan verdubbelen en dit zien we ook in Zaanstad en Purmerend. De stijging zal vanaf 2030 fractioneel afnemen maar nog steeds een stijging geven van 2% in 10 jaar tijd.

In **Purmerend** neemt de stijging 80 plussers juist sneller toe vanaf 2030 t.o.v. stijging 2020-2030

De **Zaanstreek** heeft minder 80 plussers dan gemiddeld. Dit gat t.o.v. gemiddeld Nederland. neemt alleen maar toe!

Bevolkingssamenstelling percentage 80+

Zaanstreek CR: is de COR regio van CBS. Onder de COR regio bestaat uit de gemeenten: Zaanstad, Wormerland en Oostzaan.

Waterland heeft geen COR regio en valt bijvoorbeeld voor Purmerend onder groot Amsterdam.

Regioanalyse augustus 2020 Remmelt Lubberts (Senior Analyst), Corrie de Koning-van Heeren (Programmamanager)

1.3 Opleidingsniveau Zaanstreek Waterland

In Purmerend en Zaanstad is het opleidingsniveau substantieel lager dan gemiddeld in Nederland. Dit is vooral bijzonder omdat normaal gesproken inwoners in stedelijke gebieden hoger opgeleid zijn dan in kleinere steden.

In Oostzaan, Waterland en Landsmeer wonen vooral hoger opgeleide mensen

De opleidingsdiversiteit zien we vooral in de Purmer en Schardam met de meest hoogopgeleiden in de streek terwijl Kwadijk en Volendam het laagst opgeleid is.

Opleidingsniveau per gemeente Zaanstreek Waterland 2019

Opleidingsniveau %	Laag	Hoog
Oostzaan	28,6	42,9
Waterland	23,1	38,5
Landsmeer	25	37,5
Beemster	28,6	28,6
Edam-Volendam	33,3	25,9
Wormerland	33,3	25
Zaanstad	29,1	24,8
Purmerend	31,1	24,6
Nederland	27,9	32,5

Hoogste opleidingsniveau per wijk

Gemeenten	Wijk	Hoog
Edam-Volendam	Purmer	65,7
Edam-Volendam	Schardam	55,7
Waterland	Broek in Waterland	48,6
Waterland	Watergang	49,4

Laagste opleidingsniveau per wijk 2018

Gemeenten	Wijk	laag
Edam-Volendam	Kwadijk	57,5
Zaanstad	Poelenburg	43,5
Edam-Volendam	Volendam	42,1
Zaanstad	Kogerveldwijk	41,8
Zaanstad	Pelders- en Hoornseveld	41,7

1.4 Mantelzorgers Zaanstreek Waterland

Eén op de drie 16-plussers in Nederland is mantelzorger!
De meeste doen dit langer dan drie maanden.

De in de tabel gepubliceerde aantallen per gemeente zijn een vertaling van de landelijke verhoudingen .

Mantelzorgers in Nederland

- Aantal mantelzorgers: 1 op de 3 van de 16-plussers geeft mantelzorg
- Aantal mantelzorgers die langdurig zorg geven: 28% van de 16-plussers geeft langdurig (langer dan 3 maanden) mantelzorg
- Aantal mantelzorgers die langdurig en intensief zorg geven: 5,5% van de 16-plussers geeft langdurig en intensief (meer dan 8 uur per week) mantelzorg
- Aantal zwaarbelaste mantelzorgers: 8,6% van de mantelzorgers voelt zich zwaarbelast

Vertaald naar gemeenten Zaanstreek en Waterland voor indicatie:

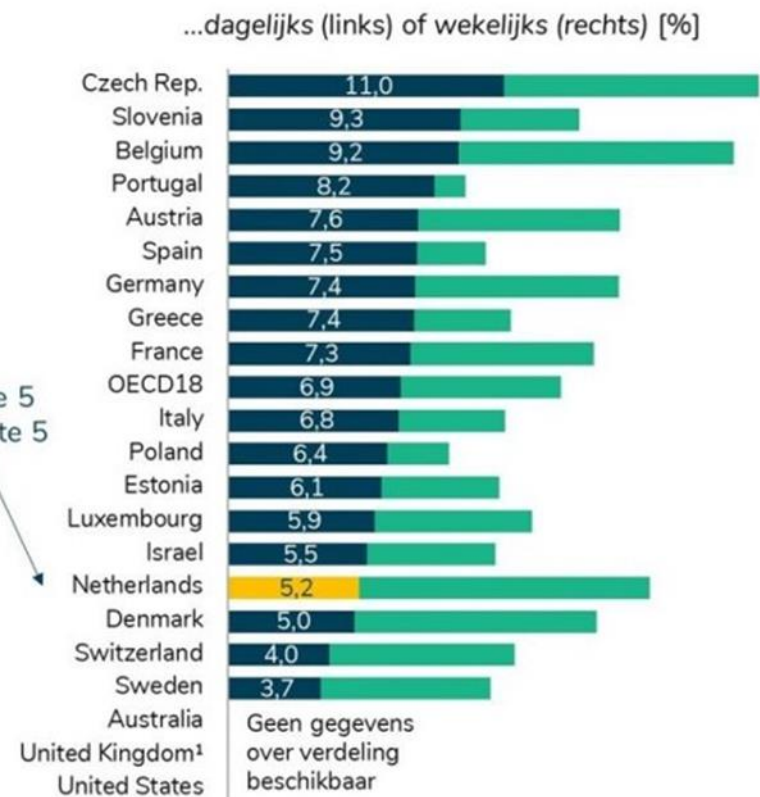
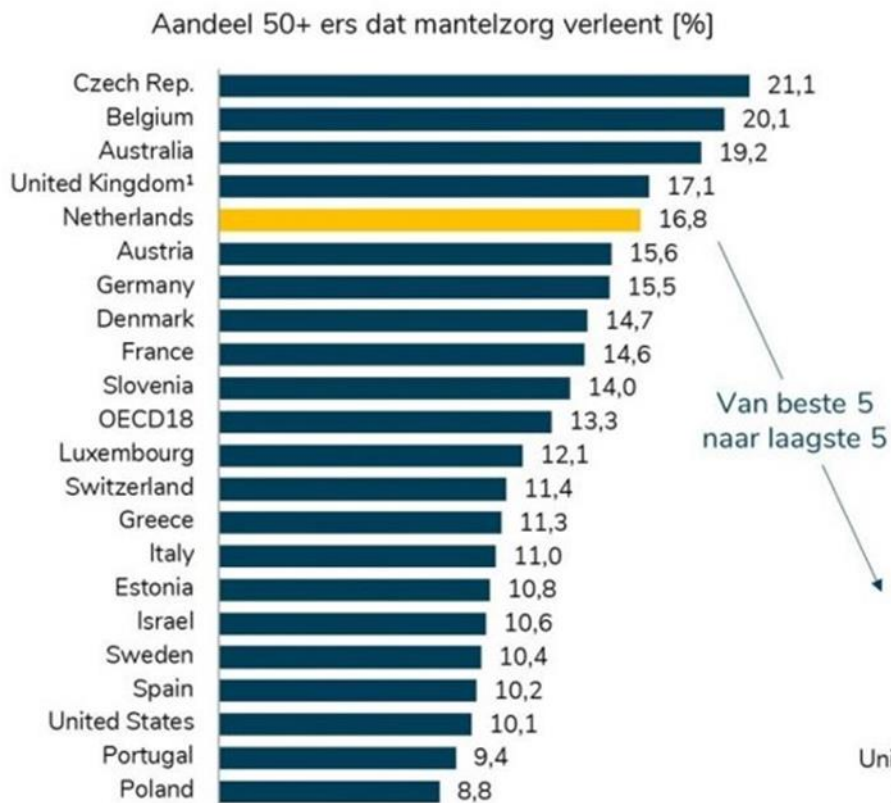
Gemeenten	Inwoners-aantal	15 jaar of ouder		Mantelzorgers		
		Inwoners	Mantelzorgers	langdurig zorgen	langdurig en intensie	zwaarbelast
Beemster	9.205	7.251	2.320	2.030	399	200
Edam-Volendam	35.800	28.484	9.115	7.976	1.567	784
Landsmeer	11.275	8.848	2.831	2.477	487	243
Oostzaan	9.652	7.647	2.447	2.141	421	210
Purmerend	79.928	63.829	20.425	17.872	3.511	1.757
Waterland	17.290	13.605	4.354	3.809	748	374
Wormerland	15.820	12.710	4.067	3.559	699	350
Zaandijk	153.679	121.350	38.832	33.978	6.674	3.340

1.4 Mantelzorgers Nederland

Het zijn vooral vrouwen die mantelzorger taken verrichten en zij zijn voorals in de leeftijdsroep van 45 jaar en ouder te vinden. Veel hebben in de zorg gewerkt.

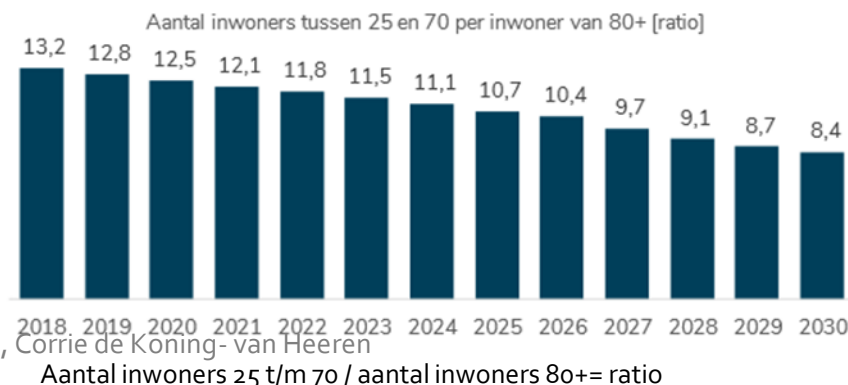
Er geven in Nederland veel mensen mantelzorg, maar per persoon wel weinig uur vergeleken met andere landen in Europa

De verhouding potentiële mantelzorgers (25-70 jaar) en ouderen (80 plussers) neemt af van 12,5 naar 8,4 in 2030

Kenmerken mantelzorgers in Nederland

- 56 % van de mantelzorgers in Nederland is vrouw.
- 36 % van de vrouwen in Nederland is mantelzorger.
- 43 % van de mantelzorgers is tussen de 45 en 65 jaar.
- 34 % van de mantelzorgers is ouder dan 65 jaar.
- 44 % van de mantelzorgers heeft in de zorg gewerkt.

1.5 Inkomen 65 plus Zaanstreek Waterland

65 plussers hebben in de Zaanstreek Waterland een inkomen wat €2,2K hoger ligt dan gemiddeld in Nederland

In de twee grote steden ligt het inkomen aanmerkelijk lager dan gemiddeld in Nederland:

Zaanstad € 23,5K

Purmerend € 23,9K

Het hoogste gemiddeld inkomen heeft Landsmeer .

Mediaan gestandaardiseerd inkomen 65+ 2018 in €K

Gemeenten	('000)
Nederland	24,4
Zaanstreek Waterland	26,6
Landsmeer	28,4
Waterland	27,5
Beemster	27,1
Oostzaan	26,3
Edam-Volendam	25,7
Wormerland	25,4
Purmerend	23,9
Zaanstad	23,5

Definiëte CBS: Mediaan gestandaardiseerd inkomen

Het gestandaardiseerd inkomen is het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden. Deze correctie vindt plaats met behulp van equivalentiefactoren. In de equivalentiefactor komen de schaalvoordelen tot uitdrukking die het gevolg zijn van het voeren van een gemeenschappelijke huishouding. Met behulp van de equivalentiefactoren worden alle inkomens herleid tot het inkomen van een eenpersoonshuishouden. Op deze wijze is het welvaartsniveau van verschillende typen huishoudens onderling vergelijkbaar gemaakt. Het gestandaardiseerd huishoudensinkomen is toegekend aan alle personen in het huishouden als een maat voor de welvaart.

Het mediane inkomen is gelijk aan het middelste bedrag wanneer de inkomens van alle personen van laag naar hoog worden gerangschikt.

In Purmerend Noord en Wheermolen (rood gearceerd) ligt het inkomen van 65 plussers € 1,8 K lager dan gemiddeld.

1.6 Migratie achtergrond Zaanstreek Waterland

Er zijn geen data beschikbaar van het aantal 80 of 65 plussers op basis van welke migratie achtergrond ze hebben. Wel zijn totalen bekend.

Vooral Zaanstad en Purmerend zijn etnisch divers maar dat zijn ook gemeenten met verhoudingsgewijs weinig 80 plussers.

In Purmerend is vooral de wijk Wheermolen etnisch divers en ook wonen daar verhoudingsgewijs meer 65 plussers. De Surinaamse bevolking is vooral in Purmerend gevestigd.

Migratie achtergrond en percentage 80 plus per gemeenten 2019

Gemeenten	80+ %	Autochtonen	Westerse allochtoon	Niet westers allochtoon
Beemster	5%	90%	6%	4%
Edam-Volendam	4%	91%	4%	5%
Landsmeer	5%	82%	9%	9%
Oostzaan	5%	86%	7%	7%
Purmerend	5%	73%	9%	18%
Waterland	6%	87%	7%	5%
Wormerland	6%	86%	6%	7%
Zaanstad	4%	68%	11%	22%

Migratie achtergrond en percentage plus 65 per wijk 2019

Wijken Purmerend	65+ %	Autochtonen	Westerse allochtoon	Niet westers allochtoon
Centrum	30%	81%	9%	10%
Overwhere	26%	74%	10%	16%
Wheermolen	26%	65%	10%	25%
Gors	21%	75%	10%	16%
Purmer-Zuid	18%	79%	9%	12%
Purmer-Noord	16%	72%	10%	18%
Weidevenne	13%	70%	8%	22%

1.6 Migratie achtergrond Zaanstad

De wijken met de meest 65 plussers hebben de meeste autochtonen.

De wijken Poelenburg en Pelders- en Hoornseveld is vooral de Turkse gemeenschap groot ("klein Ankara").

Migratie achtergrond en percentage plus 65 per wijk 2019

Wijk Zaanstad	65+ %	Autochtonen	Westerse allochtoon	Niet westers allochtoon
Zaandam Noord	29%	82%	9%	10%
Westerkoog	29%	80%	11%	9%
Krommenie Oost	24%	80%	8%	12%
Krommenie West	23%	81%	8%	11%
Westzaan	21%	88%	7%	5%
Wormerveer	21%	75%	12%	14%
Rosmolenwijk	21%	58%	12%	30%
Pelders- en Hoornseveld	21%	44%	11%	46%
Assendelft-Zuid	20%	89%	6%	5%
Rooswijk	20%	76%	7%	16%
Oud Zaandijk	19%	75%	11%	14%
Zaandam West	19%	69%	15%	16%
Oude Haven	18%	66%	16%	18%
Oud Koog a/d Zaan	16%	73%	13%	15%
Zaandam Zuid	15%	57%	14%	30%
Nieuw West	13%	69%	11%	20%
Kogerveldwijk	13%	51%	12%	37%
Poelenburg	13%	26%	12%	61%
Assendelft-Noord	7%	73%	8%	19%

1.7 Zorgkosten ZVW Nederland en Zaanstreek Waterland

80 plussers gebruiken meer:

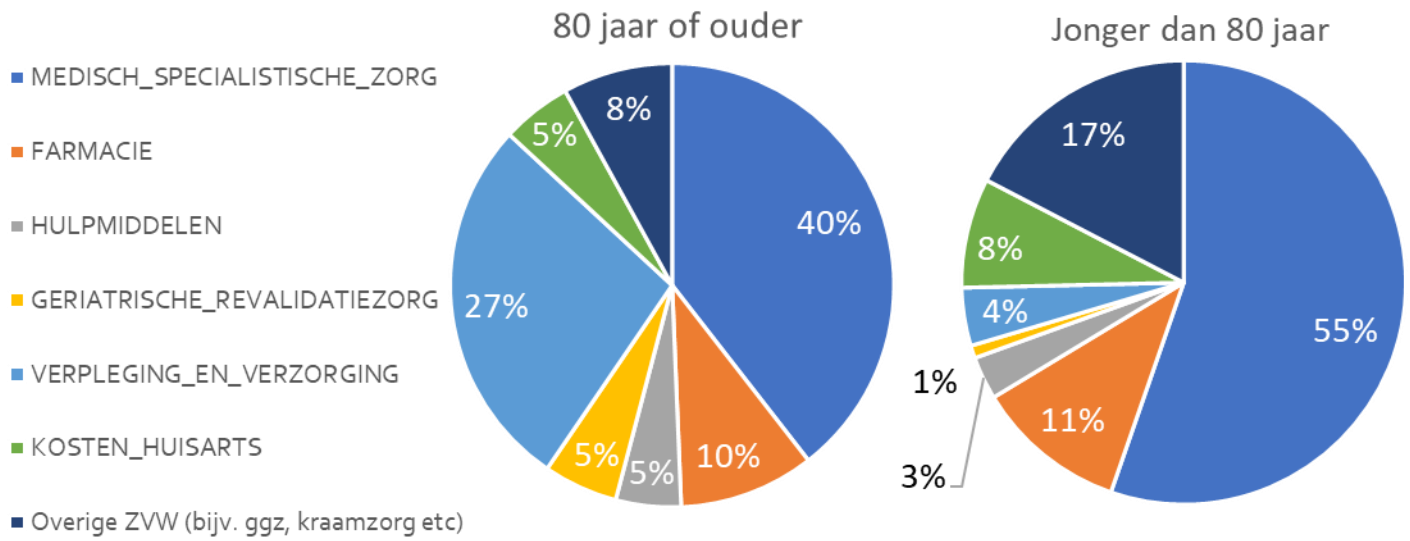
- thuiszorg (VVT)
- geriatrische revalidatie (GRZ)
- hulpmiddelen

Zij gebruiken relatief minder:

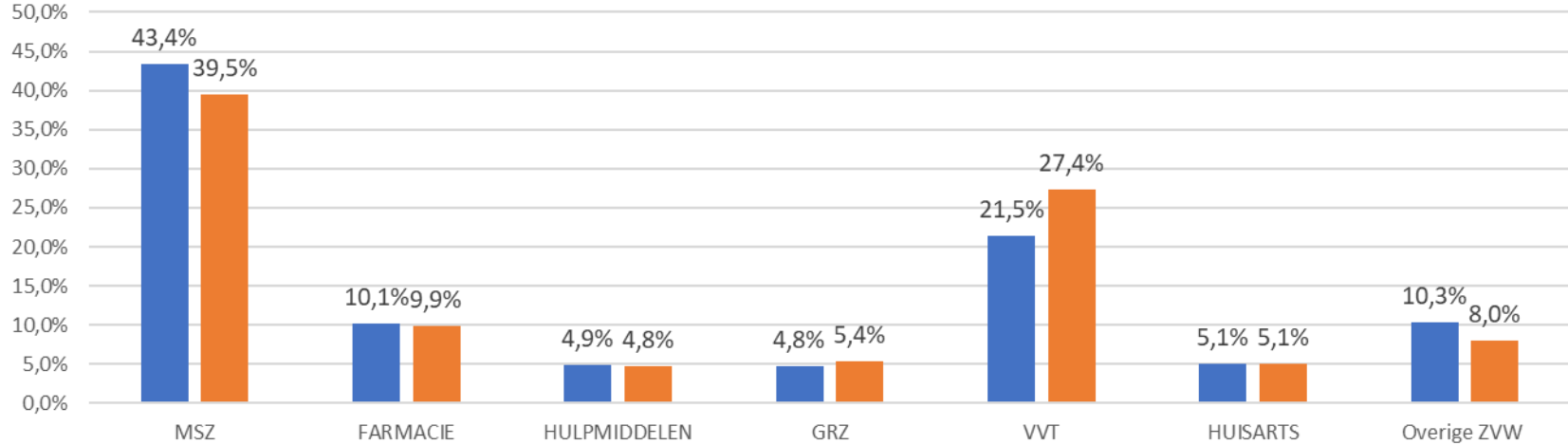
- huisartsenzorg
- medisch specialistische zorg (MSZ)
- geestelijke gezondheidszorg (GGZ)

De 80 plussers in de Zaanstreek Waterland gebruiken relatief meer medisch specialistische zorg t.o.v. Nederland, maar veel minder thuiszorg!

Zorgkosten ZVW Nederland vergelijking 80 plus en onder 80 2017

Zorgkostenvergelijking 80 plus 2017

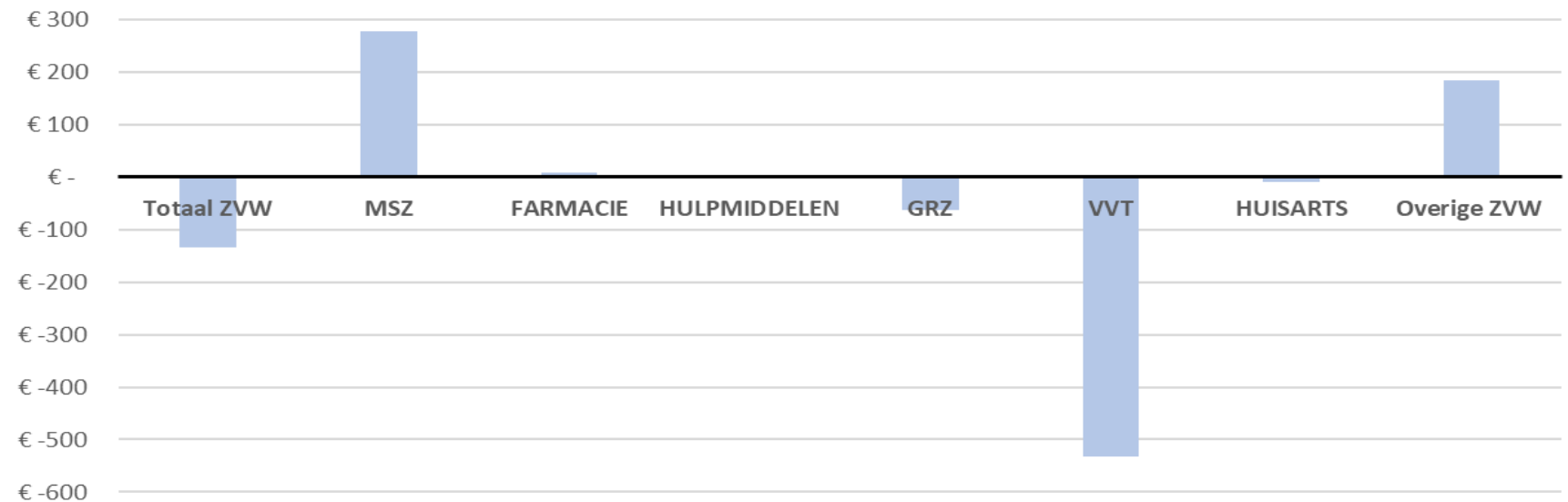

1.7 Zorgkosten ZVW Nederland en Zaanstreek Waterland

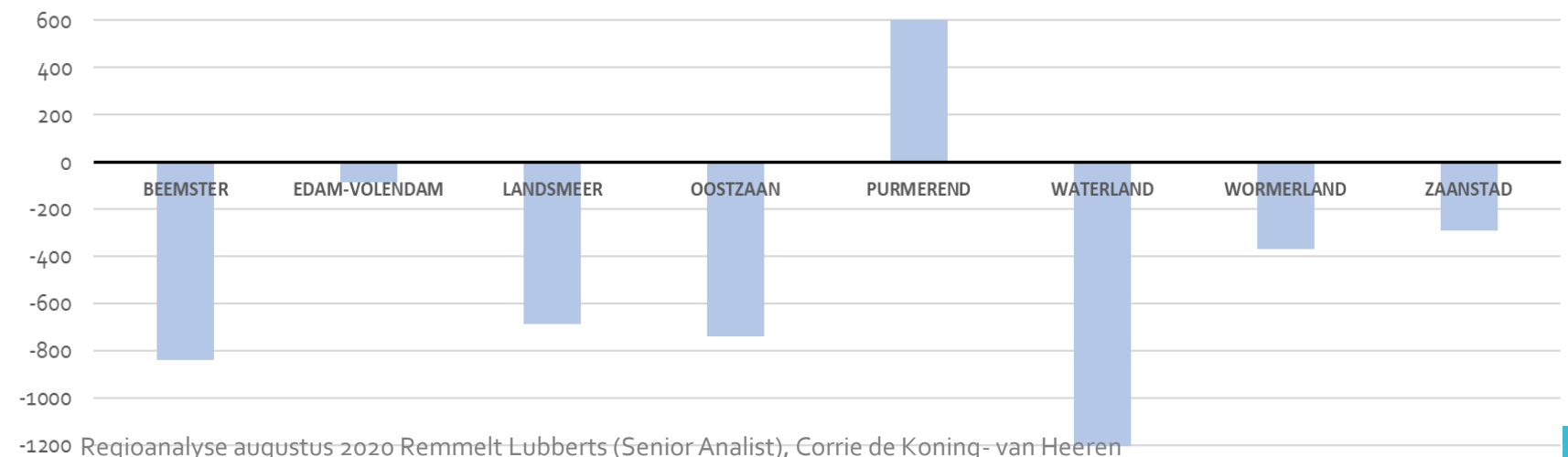
De zorgkosten (ZVW) per 80 plusser zijn in de Zaanstreek Waterland €130 per persoon goedkoper. Dit wordt volledig veroorzaakt door de thuiszorg (€500 minder). Medische specialistische zorg en geestelijke gezondheidszorg zijn duurder.

De totale zorgkosten ZVW zijn bij alle gemeenten lager dan gemiddeld in Nederland behalve in Purmerend

Zorgkosten per 80 plusser Zaanstreek & Waterland t.o.v. Nederland 2017

Zorgkosten ZVW per 80 plusser per gemeenten t.o.v. Nederland 2017

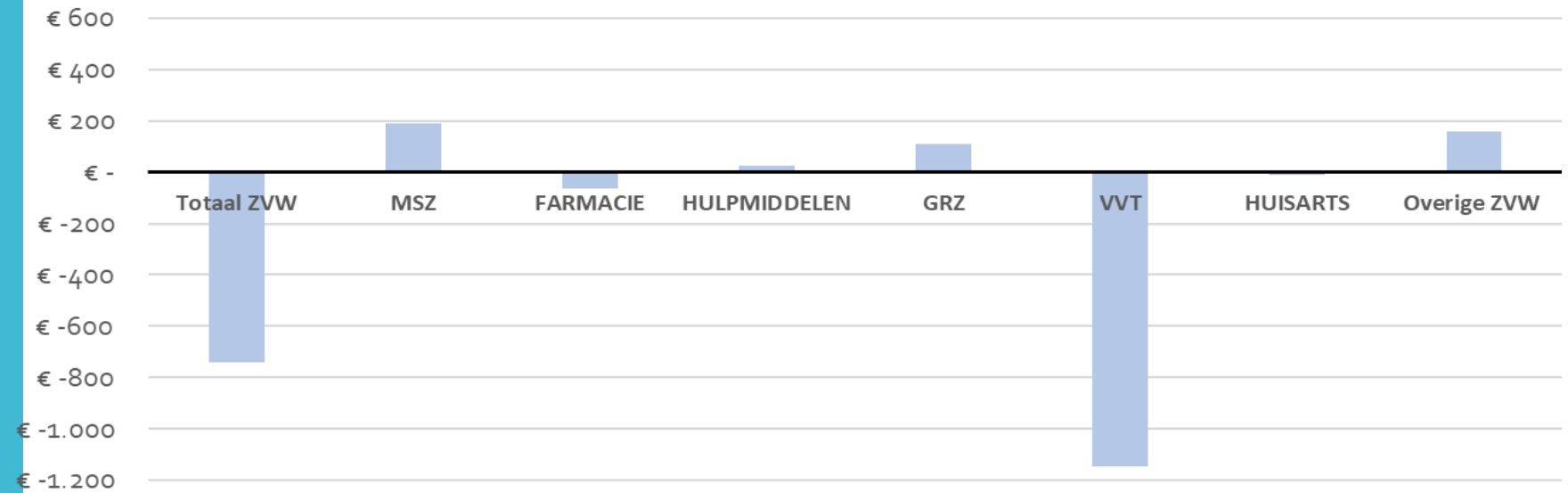
1.7 Zorgkosten ZVW Oostzaan & Landsmeer

De zorgkosten (ZVW) zijn per 80 plusser in Oostzaan en Landsmeer €740 per persoon goedkoper.

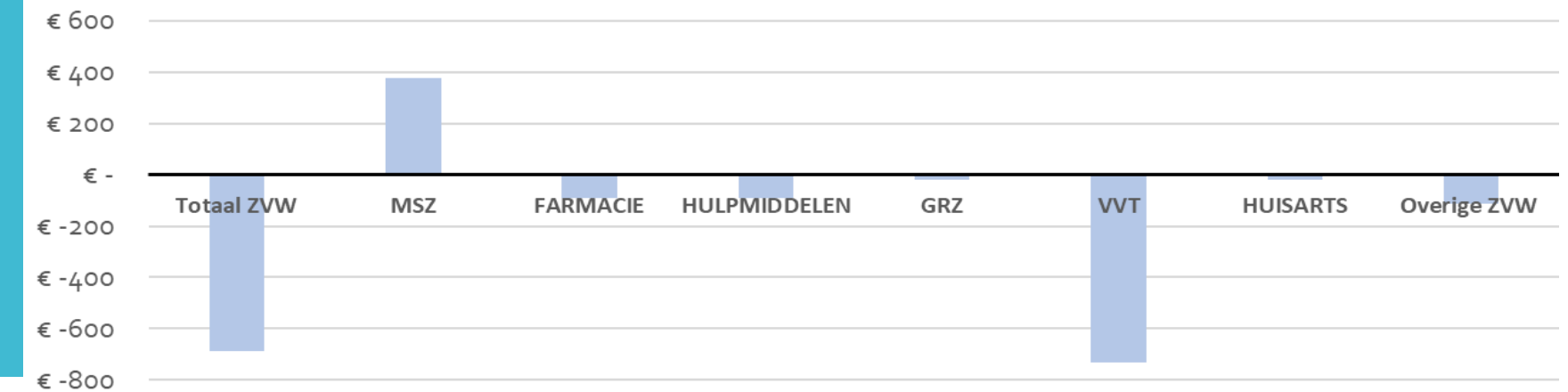
Dit wordt volledig veroorzaakt door de thuiszorg (€ 1.145 minder).

Medisch specialistische zorg en geestelijke gezondheidszorg zijn duurder

Zorgkosten per 80 plusser Oostzaan t.o.v. Nederland 2017

Zorgkosten per 80 plusser Landsmeer t.o.v. Nederland 2017

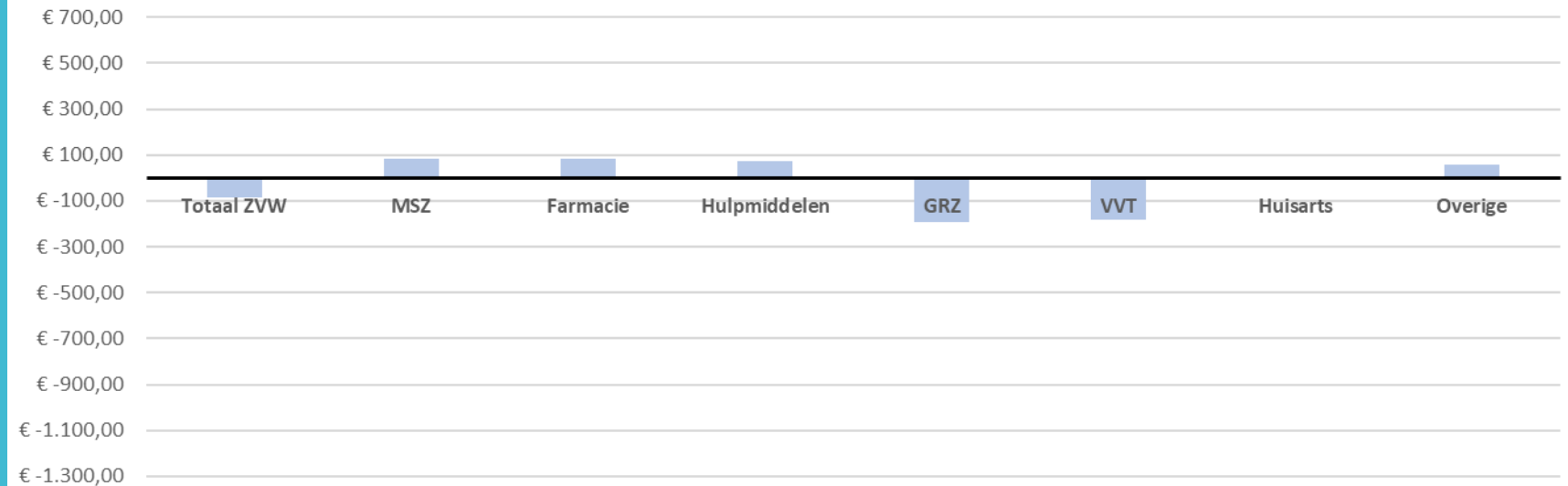

1.7 Zorgkosten ZVW Edam-Volendam & Wormerland

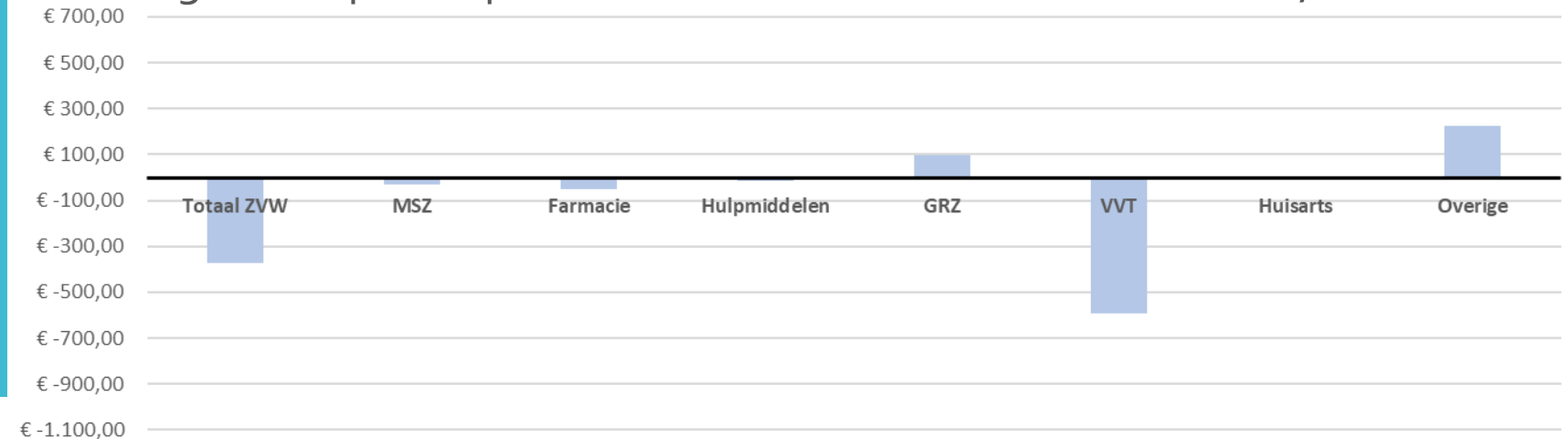
De zorgkosten per 80 plusser zijn €86 lager in Edam-Volendam t.o.v. Nederland. Dit wordt vooral veroorzaakt door geriatrie revalidatiezorg (€190) en thuiszorg (€185).

De zorgkosten per 80 plusser zijn €370 lager in Wormerland t.o.v. Nederland. Dit wordt vooral veroorzaakt door thuiszorg (€595).

Zorgkosten per 80 plusser Edam-Volendam t.o.v. Nederland 2017

Zorgkosten per 80 plusser Wormerland t.o.v. Nederland 2017

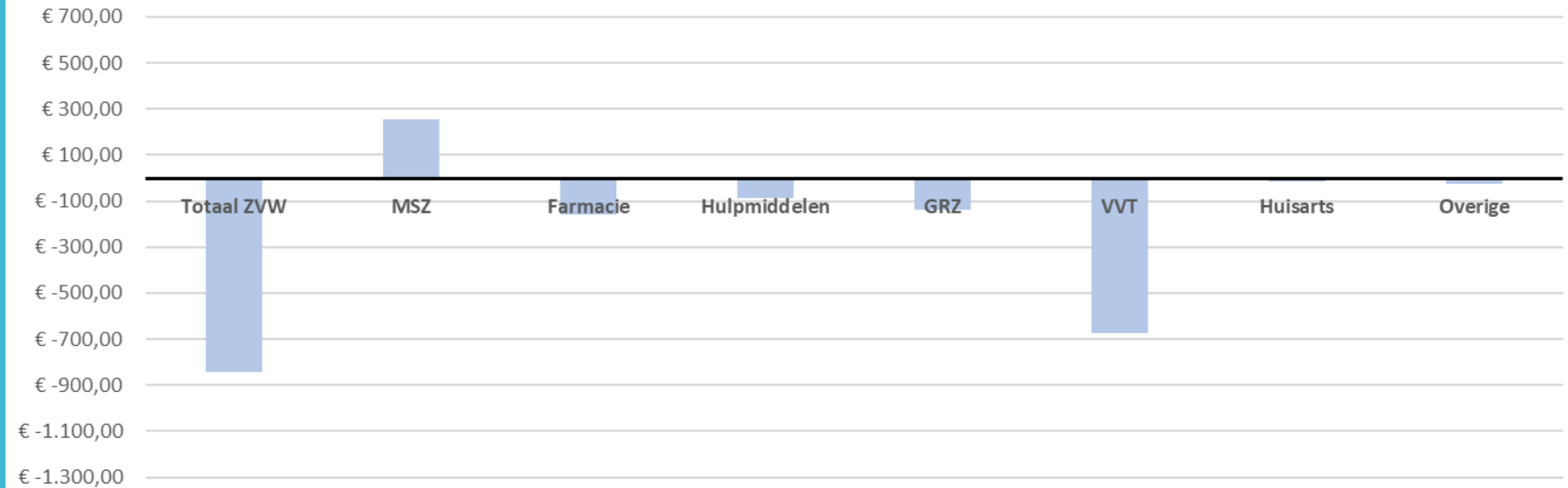

1.7 Zorgkosten ZVW Beemster & Waterland

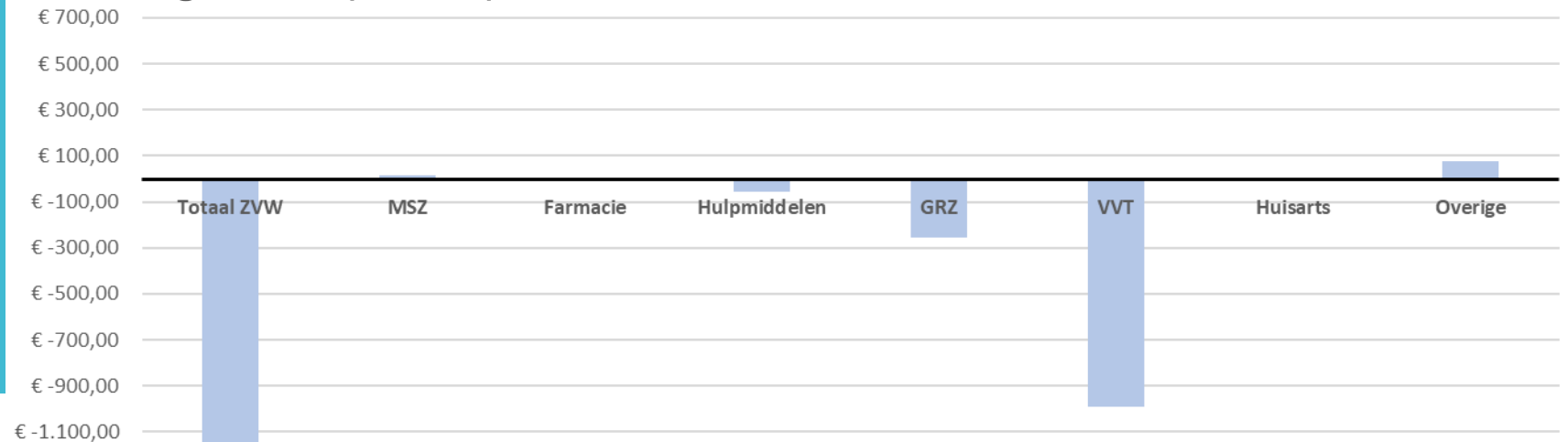
De zorgkosten per 80 plusser zijn in de Beemster €842 lager t.o.v. Nederland. Dit wordt vooral veroorzaakt door thuiszorg (€675).

De zorgkosten per 80 plusser zijn in Waterland €1213 lager t.o.v. Nederland. Dit wordt vooral veroorzaakt door geriatrische revalidatiezorg (€254) en thuiszorg (€989).

Zorgkosten per 80 plusser Beemster t.o.v. Nederland 2017

Zorgkosten per 80 plusser Waterland t.o.v. Nederland 2017

Bron: Vektis Open Databestand Zorgverzekeringswet 2017 - gemeente

Regioanalyse augustus 2020 Remmelt Lubberts (Senior Analyst), Corrie de Koning- van Heeren
 Afkortingen betekening: MSZ is Medisch specialistische zorg, GRZ is geriatrische revalidatiezorg, VVT is verpleging en verzorging, ZVW is zorgverzekeringswet

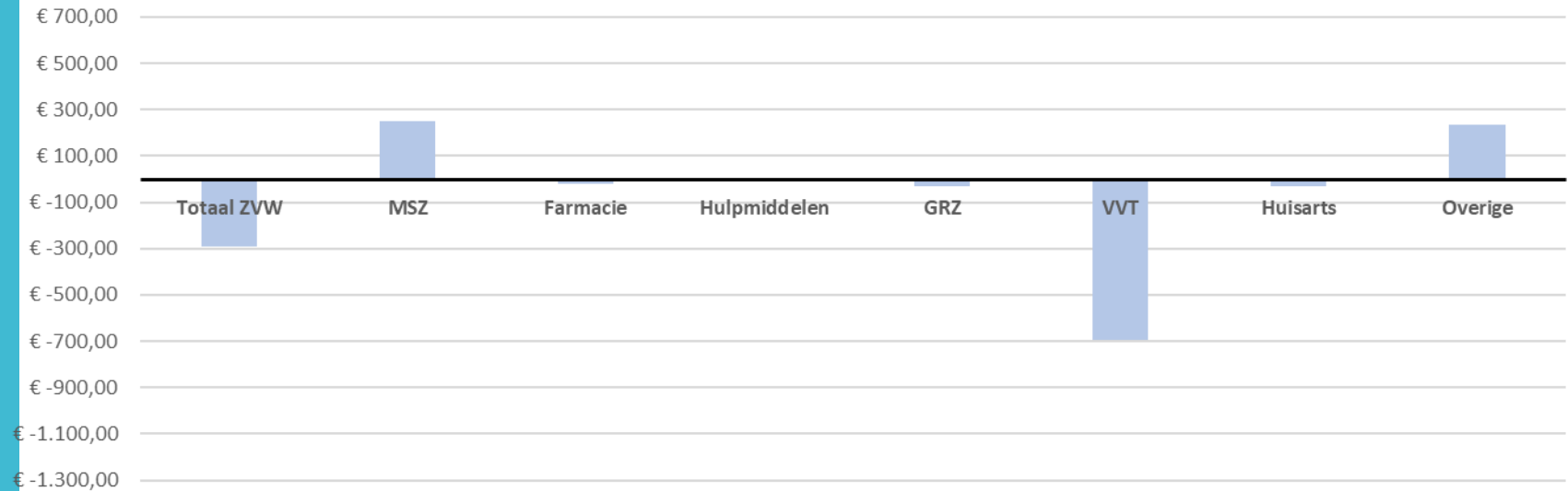
1.7 Zorgkosten ZVW Zaanstad & Purmerend

De zorgkosten per 80 plusser zijn in Zaanstad €291 lager t.o.v. Nederland. Dit wordt volledig veroorzaakt door thuiszorg (€695).

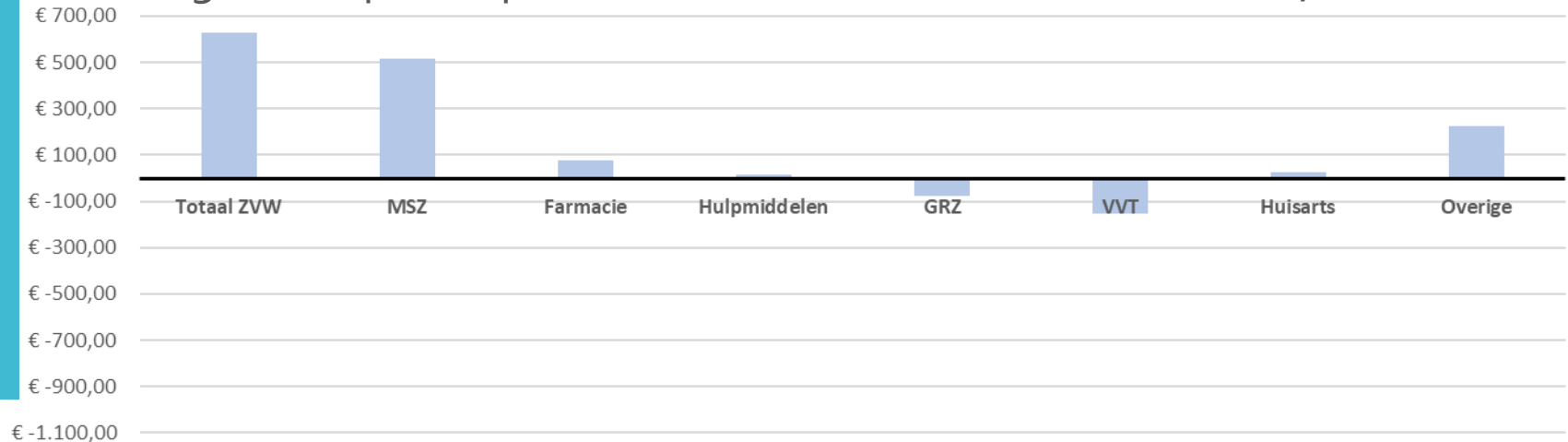
De zorgkosten per 80 plusser zijn in Purmerend €630 hoger t.o.v. Nederland. Dit wordt vooral veroorzaakt door medisch specialistische zorg (€515) en bescheiden goedkopere thuiszorg (€150).

In de medisch specialistische zorg zie je dat er in Purmerend veel meer behandeld wordt dan in Zaandam (DOT'S).

Zorgkosten per 80 plusser Zaanstad t.o.v. Nederland 2017

Zorgkosten per 80 plusser Purmerend t.o.v. Nederland 2017

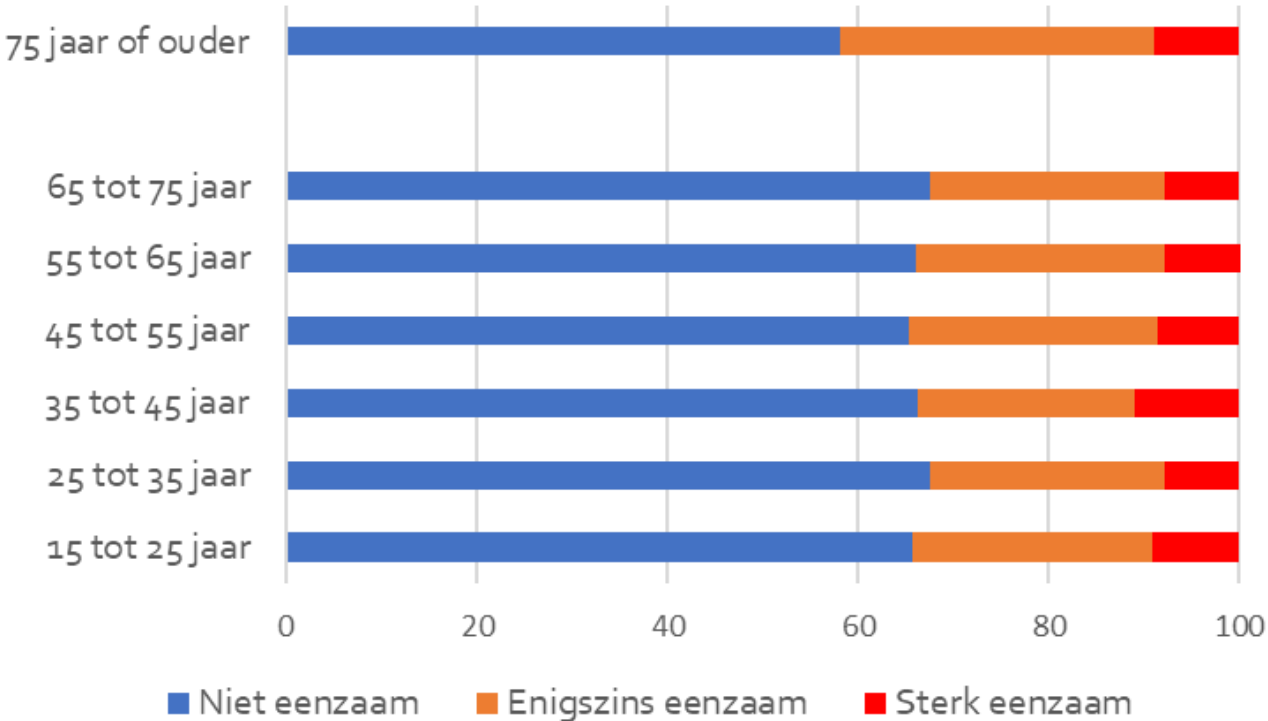

1.8 Eenzaamheid Nederland

Van de 75 plussers voelt 42% zich eenzaam. Bij de andere leeftijdsgroepen schommelt dit tussen 32,5 en 35%

Eenzaamheid komt in de Zaanstreek Waterland minder voor dan gemiddeld in Nederland. Zaanstad ligt (in 2016) op het gemiddelde. Dit komt overeen met het landelijk beeld waarbij in grote steden meer eenzaamheid ervaren wordt.

Eenzaamheid in Nederland 2019

Eenzaamheid per gemeenten 2016 (19+)

Gemeenten 2016	Eenzaam %	Gemeenten 2016	Eenzaam %
Zaanstad	44	Waterland	36
Purmerend	43	Beemster	36
Wormerland	39	Edam-Volendam	36
Landsmeer	38	Zaanstreek & Waterland	41,6
Oostzaan	37	Nederland	44

Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/13/bijna-1-op-de-10-nederlanders-voelde-zich-sterk-eenzaam-in-2019>

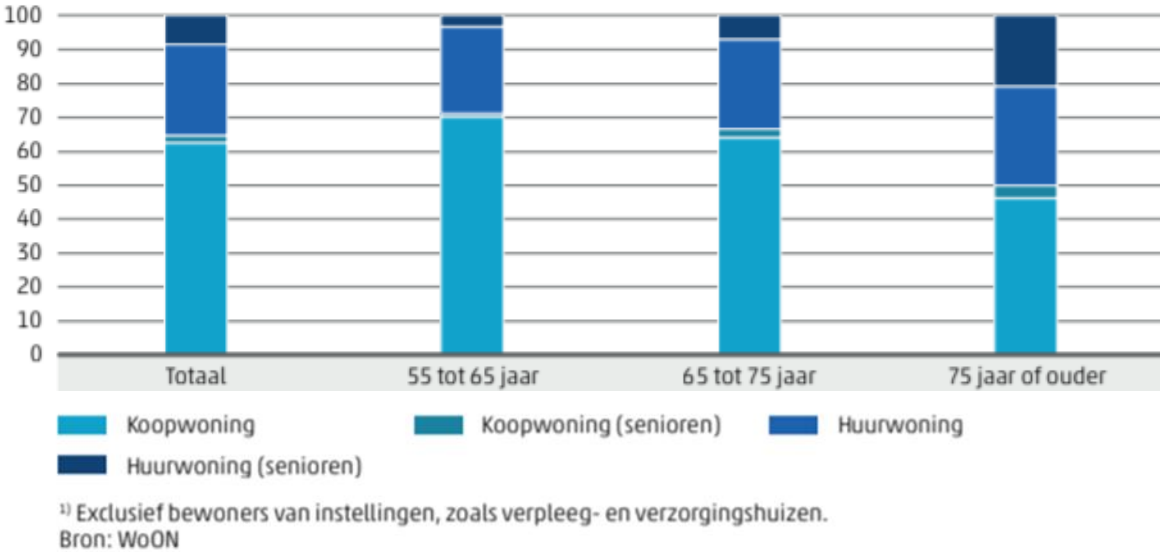
Regioanalyse augustus 2020 Remmelt Lubberts (Senior Analyst), Corrie de Koning- van Heeren (Programmamanager)

1.9 Eigen woningbezit Nederland en Zaanstreek Waterland

Van de 75 plussers in Nederland heeft 50% een koopwoning. De verwachting is dat de trend van eigen woningbezit onder 75 plussers zal toenemen.

Het eigen woning bezit in de Zaanstreek Waterland is 2% hoger dan gemiddeld in Nederland en de gemiddelde koopprijs is ook hoger. Het percentage woningbezit is vooral hoog in Edam-Volendam en de Beemster.

Verhouding huizenbezit Nederland onder 55 plussers 2018

Eigenwoningbezit en gemiddelde koopprijs woning 2019

Gemeenten	('ooo)	%	gem. prijs
Nederland	4.487.894	57%	€ 308,0
Zaanstreek Waterland	77.298	59%	€ 321,4
Edam-Volendam	11.685	78%	€ 326,3
Beemster	2.973	75%	€ 437,7
Waterland	5.049	69%	€ 424,2
Oostzaan	2.757	67%	€ 429,3
Landsmeer	3.223	66%	€ 423,8
Wormerland	4.474	64%	€ 349,7
Purmerend	21.410	59%	€ 295,7
Zaandam	37.412	55%	€ 292,8

Bron: CBS: Statistische Trends 55-plussers over hun (toekomstige) woning (2020)

Regioanalyse augustus 2020 Remmet Lubberts (Senior Analyst), Corrie de Koning- van Heeren (Zaandammanager)

2.1 Covid invloed bezettingsgraad verpleeghuizen Nederland

Covid heeft geleid tot een tijdelijke dip in de bezettingsgraad van verpleeghuizen (bezoekersregeling en besmettingshaarden).

De tekorten blijven vooral bestaan in de woonzorg vormen voor mensen met dementie.

Covid ontwikkelingen maart t/m half juli bezettingsgraad verpleeghuizen

Maart t/m mei

- 5861 plekken zijn vrij; verschilt in zorgkantoorregio's (bezettingsgraad van 0,1% en 10%)
- De reden van lage bezettingsgraad is: hoge sterfte door Covid, uitstel door familie van opname moeder/vader/partner. Dit doordat er geen bezoek mocht worden ontvangen en familie bang was dat moeder/vader/partner dood ging aan corona (besmettingshaarden in verpleeghuizen).
- Wachtlijsten nemen toe (21.000 wachtenden). Dit zijn vooral niet-actief wachtenden. Dit zijn mensen die al Wlz-zorg krijgen maar die wachten op plaatsing in de instelling van hun voorkeur.

Juni halverwege Juli.

- Bezettingsgraad liep weer op na dat de bezoekenregeling was ingevoerd. Bovendien waren de vakanties weer begonnen (kinderen/mantelzorgers gaan op vakantie en hun zorg- en begeleiding viel tijdelijk weg. Volgens van Zoom "blijft er een enorm tekort aan plaatsen in verpleeghuizen, met name op de pg".

2.2 Covid invloed op mantelzorgers Nederland

Thuiszorg of dagbesteding is vaak in overleg afgezegd. Verhoging van piekbelasting door minder mantelzorgers per hulpbehoevende en gevoel grote risico's te ervaren (angst om Covid door te geven).

Een kwart van de mantelzorgers die een hulpbehoevende huisgenoot verzorgen en begeleiden, voelden zich al over belast voor de crisis. De verwachting is dat dit significant is toegenomen. Dit door gemis aan een "verlofregeling" (sluiting van dagbesteding en respijtzorg) en een gemis aan afleiding en ontspanning (angst om besmet te raken).

Covid invloed mantelzorgers conclusies SCP

Mantelzorgers van iemand die zelfstandig woont

- Ondanks het wegvallen (bij sommigen) van mantelzorgactiviteiten, is per saldo de kans groot dat mantelzorgers meer druk zijn gaan ervaren omdat ze minder konden doen dan ze voorheen deden of omdat ze tijdens het verlenen van mantelzorg grote risico's ervoeren.
- Bij anderen nam de druk juist toe, omdat ze meer hulp gaven. Bijvoorbeeld omdat verhuizing naar een verpleeghuis werd uitgesteld, thuiszorg of dagbesteding werd afgezegd of omdat met minder mantelzorgers werd gewerkt om de kans op besmetting te verkleinen.

Mantelzorgers van huisgenoten

- Naast bovenstaande gevolgen, heeft het sluiten van dagbesteding en respijtzorg nog meer belasting en druk doen ervaren. Mantelzorgers ervaren: geen tijd om meer bij te komen en fysiek heel moe worden, waardoor ook medische complicaties kunnen optreden en onderliggende spanning ontstaan tussen partner (met dementie) en mantelzorger.
- Covid heeft tot gevolg dat bijvoorbeeld mantelzorgers van huisgenoten niet met het OV of naar familie/vrienden of naar hun werk durven uit angst om besmet te raken en dan hun huisgenoot te besmetten.
- Er is nog steeds een grote kans op fysieke en mentale overbelasting van de mantelzorgers door Covid.

2.2 Covid invloed op mantelzorgers Nederland

Geen persoonlijk contact zorgt voor een zware psychische belasting van mantelzorgers en een groot deel van de bewoners van instellingen.

Covid invloed mantelzorgers conclusies SCP

Mantelzorg voor iemand in een zorginstelling

- Bijna een op de vijf mantelzorgers in Nederland biedt hulp aan iemand in een zorginstelling, zoals een ouder met dementie in een verpleeghuis of iemand in een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking
- Door het gemis aan het contact met dierbaren komt extra in beeld wat in 2015 is geconstateerd: verpleeghuisbewoners missen zingeving en persoonlijk contact.
- Doordat er minder prikkels in de woonzorg omgeving worden ervaren, komt een aantal onrustige bewoners van instellingen juist tot rust.
- Door de extreme werkdruk die is ontstaan tijdens de Covid (hoog ziekteverzuim onder verzorgers en extra werkzaamheden) zal het houden van een goed gesprek waarschijnlijk ook minder hebben plaats gevonden.
- Het geen contact kunnen hebben met hun dierbare heeft een zware wissel getrokken op de mantelzorgers.